

Základní škola a mateřská škola Řehlovice, příspěvková organizace

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2020

Mgr. Zuzana Blišťáková ředitelka školy

Obsah

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	3
CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	4
PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ	5
MATERIÁLNÍ PODMÍNKY.....	5
ŽIVOTOSPRÁVA	5
PSYCHO SOCIÁLNÍ PODMÍNKY.....	6
ORGANIZACE CHODU	6
ŘÍZENÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY.....	6
PERSONÁLNÍ A PEDAGOGICKÉ ZAJIŠTĚNÍ	7
SPOLUPRÁCE S RODINOU	7
SPOLUPRÁCE S DALŠÍMI INSTITUCENI A ODBORNÍKY.....	8
INDIVIDUÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ	8
PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ PRO DVOULETÉ DĚTI	9
ZABEZPEČENÍ PÉČE O DĚTI SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	9
ZABEZPEČENÍ O DĚTI MIMOŘÁDNĚ NADANÉ	11
ZÁPIS DĚTÍ DO MATEŘSKÉ ŠKOLY	11
ADAPTACE	12
VZDĚLÁVACÍ OBSAH	12
I. INTEGROVANÝ BLOK- září „V království kamarádů“	15
II. INTEGROVANÝ BLOK – říjen "Zahrádky na podzim"	20
III. INTEGROVANÝ BLOK – listopad „Barvy podzimu“	25
IV. INTEGROVANÝ BLOK - prosinec "Těšíme se na Vánoce"	29
V. INTEGROVANÝ BLOK – leden „Zima, zima“	33
VI. INTEGROVANÝ BLOK – ÚNOR „Máme se rádi“	38
VII. INTEGROVANÝ BLOK – březen "Když jaro zaťuká, aneb dráček Mráček se dozvídá stále víc.." .	42
VIII. INTEGROVANÝ BLOK – duben "Poznáváme svět"	47
IX. INTEGROVANÝ BLOK - květen "Jaro je tu!"	51
X. INTEGROVANÝ BLOK – červen "Hurá prázdniny!"	54
XI. INTEGROVANÝ BLOK - červenec, srpen	57
REALIZACE VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI	57
SYSTÉM EVALUACE	57
ÚROVEŇ ŠKOLY	58
Hospitace.....	58
Kontrolní činnost.....	58

Autoevaluace školy – vlastní hodnocení školy	58
ÚROVEŇ TŘÍDY	58
Týdenní evaluace.....	58
Evaluace integrovaného bloku	59
Sebereflexe.....	59
HODNOCENÍ VZDĚLÁVACÍCH VÝSLEDKŮ DĚTÍ	59
Portfolium	59
ZÁVĚR.....	59

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

NÁZEV ŠVP	
Vzdělávací program	Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
Motivační název	Jaro, léto, podzim, zima – ve školce nám bude prima
Platnost dokumentu	1. 9. 2020
Verze	4. verze
Č. j.	ZŠMŠŘ/36/2020
ÚDAJE O ŠKOLE	
Název školy	Základní škola a mateřská škola Řehlovice, příspěvková organizace
Adresa školy	Řehlovice 100, 403 13 Řehlovice
IČ	72743395
IZO	107568861
RED-IZO	600085074
Ředitel školy	Mgr. Zuzana Blšťáková
Zástupkyně ředitelky (vedení MŠ)	Mgr. Martina Dostálková
Web základní školy	www.zsrehlovice.cz
Web mateřské školy	www.msrehlovice.cz
KONTAKTY	
Základní škola	Mail: reditel@zsrehlovice.cz Tel.: +420 731 495 468
Mateřská škola	Mail: zastupce@zsrehlovice.cz Tel.: +420 734 579 650
Školní jídelna	Mail: jidelna@zsrehlovice.cz Tel.: +420 475 215 224
ZŘIZOVATEL ŠKOLY	
Název zřizovatele	Obec Řehlovice

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Naše mateřská škola (MŠ) je umístěna na okraji města Ústí nad Labem – v malebném údolí Chráněné krajinné oblasti Českého středohoří v obci Řehlovice. Obec Řehlovice sousedí s historickou vesničkou Stadice, kde se nachází pomník Přemysla Oráče a Královský pramen. Řehlovice jsou dopravně dostupné jak z Ústí nad Labem tak z Teplic. Lze využít vlakových spojení i místní autobusovou dopravu.

MŠ byla vybudována obyvateli obce v akci Z a svou činnost zahájila v roce 1977 po slavnostním otevření. Na pokyn Školského úřadu v Ústí nad Labem byla pod vedení mateřské školy od 1. září 1992 přiřazena školní jídelna pro základní školu v Řehlovicích s kapacitou 80 jídel. Od 1. září 2003 vstoupila MŠ do právní subjektivity. Od 1. 1. 2018 byla MŠ přičleněna k základní škole a od tohoto data nese společný název „**Základní škola a mateřská škola Řehlovice, příspěvková organizace**“. Spojením základní a mateřské školy došlo k bližší vzájemné spolupráci, k propojení kulturních i vzdělávacích akcí. V mateřské škole byla zahájena výuka anglického jazyka kvalifikovanou učitelkou základní školy, která napomáhá dětem seznámit se s cizím jazykem hravou formou a následně pak i ke snadnějšímu zvládnutí výuky jazyka na základní škole.

Velmi významnou úlohu ve vzdělávání dětí má u nás environmentální výchova. Mateřská škola je zapojena do programu „Zelená škola“ a připravuje se od roku 2020 zapojit do sítě „Ekoškolek“.

Školka je přizemní budovou a nachází se na vhodném místě, stranou od silnice. Okolí mateřské školy tvoří velký dvůr, terasa a rozlehlá zahrada. Vstup do budovy je možný třemi vchody – pro zaměstnance, rodiče MŠ a školní družinu. V objektu mateřské školy je byt obecního úřadu, také se samostatným vchodem. Na začátku byla mateřská škola koncipována pro dvě třídy. Jelikož děti ubývalo, stala se časem jednotřídní mateřskou školou, a to nejprve na jeden rok od 1. září 1988 do 31. srpna 1989 a pak již trvale od 1. září 1991 dodnes. V části „původní“ druhé třídy zřídila obec školní jídelnu a družinu pro základní školu. Uprostřed budovy je umístěna školní kuchyň se dvěma přípravnými místnostmi pro MŠ a ZŠ a hospodářská část. V roce 2014 proběhla celková rekonstrukce objektu, jejíž součástí bylo zateplení budovy a ekologické vytápění a v následujícím roce pak Obec přistoupila k rekonstrukci umývárny. V roce 2017 po nástupu nového vedení došlo k přestavbě herny, jehož účelem bylo vytvoření úložných prostorů pro stohovatelná lehátka, místo pro ukládání lůžkovin a hraček a zároveň koutků vhodných pro hru dětí. Poslední rozsáhlá rekonstrukce proběhla v roce 2019 ve školní kuchyni.

Při vstupu do MŠ procházíte nejprve prostorem, kde se děti přezouvají a ukládají si své boty do botníku a následně do dětské šatničky, kde se rodiče na nástěnkách mohou seznámit s připravovanými aktivitami a důležitými informacemi. Prostor šatny je pak vyzdoben především výtvarnými pracemi dětí. Do třídy a herny se vstupujeme přes umývárnu. Třída je rozdělena do částí, které stimulují ke hře a práci. Tyto jednotlivé části se nazývají centra aktivit (CA). Jsou to „pracovní“ koutky, které umožňují hru a tvůrčí práci jak jednotlivcům, tak skupině dětí. Ze třídy je vstup do přidružené malé místnosti, kde se nachází vybavená dětská kuchyňská linka. Zde s dětmi připravujeme různé zdravé pokrmy ze studené i teplé kuchyně. Herna slouží v odpoledních hodinách k odpočinku na lehátkách. Je také vybavena dotykovým počítačem, u kterého děti rozvíjejí nejen svou digitální gramotnost, ale také zde mohou cvičit a tancovat s hudbou podle různých dětských pořadů, poslouchat relaxační hudbu nebo shlédnout zajímavé dětské dokumenty nebo naučné pohádky.

Součástí mateřské školy je velká zahrada se vzrostlými stromy a keři, pískovištěm a malým dětským hřištěm. V horní části se nachází ohniště se sezením. K denním vycházkám využíváme nejbližší okolí, které nabízí lesy, louky. Všude děti mají možnost volného pohybu. Nenásilnou formou jsou vedeny k lásce k přírodě, seznamují se s nejbližšími ekosystémy, učí se přírodu chránit a pomáhat jí.

PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

MATERIÁLNÍ PODMÍNKY

Naším záměrem je uzpůsobit prostory mateřské školy co nejvíce dětem. Vytvořit zde množství koutků nejen ve třídách, ale také na chodbách. Škola je vybavena dostatkem hraček, pomůcek a materiálů pro rozvoj a samostatnou práci s důrazem na podnětnost prostředí. Skříňky i police jsou uzpůsobeny tak, aby děti na vše viděly a vyznaly se v uložení hraček. Aby na vše dosáhly, mohly se samy obsloužit a tím se učit samostatnosti a zodpovědnosti. Každé centrum máme vybaveno takovým množstvím pomůcek, aby tam mohla bez problémů pracovat také skupinka dětí. Herna je vybavena rozmanitým náčiním pro pohyb dětí, které zahrnuje např. i speciální balanční pomůcky pro posílení svalového korzetu. Ke kreativnímu tvoření dětí využíváme množství materiálů, zejména pak přírodního a odpadního. Školka je vybavena výpočetní technikou. Digitální gramotnost dětí posilujeme prostřednictvím dotykového počítače a hraček k programování či nahrávání. Dotykový počítač občas využíváme také k projekci dětských dokumentů či pohádek. Promítáme např. v období dlouhotrvajících dešťů, po dobu nejdéle 30 minut. Zahrada mateřské školy je dostatečně zabezpečena a nabízí dětem svobodu z hlediska bezpečnosti pohybu. Na zahrádce je umístěno pískoviště, komplex hracích sestav, ohniště se sezením.

ŽIVOTOSPRAVA

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava. Je dodržována správná technologie přípravy pokrmů a nápojů. Jídla obměňujeme, doplňujeme a vyhledáváme nové recepty. Děti do jídla nenutíme, avšak snažíme se, aby alespoň ochutnaly a naučily se tak zdravému způsobu stravování. Učíme děti vážit si jídla a neplýtvat jím. Mezi jednotlivými podávanými pokrmy dodržujeme doporučené intervaly. Občas zařazujeme tzv. mazací dny, kdy si děti samy mažou pomazánku na pečivo, díky tomu se děti stávají spoluúčastníky přípravy jídla. Naším záměrem je, aby stolování vnímaly, jako společenský akt.

Děti mají po celý den dostatek nápojů. Ve třídě jsou umístěné konvice s nápoji a hrníčky, které si děti na začátku školního přinesly do mateřské školy. Zde si děti mohou nápoj samy nalít. K výběru jsou nejen oslazené nápoje, ale i voda. U mladších dětí několikrát denně připomínáme důležitost pít a nápoj jim pomáháme natočit. Při svačinkách a obědech si z pravidla děti mohou vybrat mezi více druhy nápojů (voda, čaj, mléko, mošt, šťáva, různé domácí limonády...). V letním období mají nápoje k dispozici i venku.

Organizaci činností v průběhu dne přizpůsobujeme potřebám a aktuální situaci. Děti jsou každý den dostatečně dlouhou dobu venku. Při vhodných podmínkách se snažíme ranní aktivity přesunout na zahrádku a učíme se venku. Je respektována individuální potřeba aktivity a spánku. Při odpoledním odpočinku děti nenutíme spát, děti však odpočívají na lehátkách v čistém pyžamu, poslouchají pohádky a příběhy. Tyto chvíle nejen učí dítě psychohygieně, ale také rozvíjí jeho čtenářskou dovednost. Pokud děti neusnou, je jim nabídnut klidný program.

PSYCHO SOCIÁLNÍ PODMÍNKY

Snažíme se vytvářet dětem takové prostředí, ve kterém by se cítily spokojeně, bezpečně a jistě. Každé dítě má stejná práva, možnosti, povinnosti a nikdo není zvýhodňován či znevýhodňován. Je respektována osobní svoboda a volnost dětí, i když je podřízena stanovenému řádu chování a norem. Při všech činnostech počítáme s aktivní spoluúčastí dítěte, snažíme se o nenásilnou komunikaci, která je dětem příjemná, navozuje vzájemný pocit důvěry a spolupráce. Podporujeme důvěru dítěte v sebe sama, převažuje pozitivní hodnocení. Rozvíjíme v dětech citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc a podporu ve vztahu k ostatním. Všichni zaměstnanci respektují individuální potřeby dětí, snaží se na ně vhodně reagovat a v rámci možností se je snaží uspokojovat. Děti jsou zatěžovány přiměřeně věku a mají možnost si odpočinout kdykoliv během dne. Nově příchozím dětem nabízíme individuální režim v rámci adaptačního období ve spolupráci s rodinou.

ORGANIZACE CHODU

Stanoveným režimem dne je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, který je však současně natolik flexibilní, že umožňuje organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci, reaguje i na neplánované situace v naší mateřské škole. Poměr řízených a spontánních činností je vyrovnaný. Je dbáno na osobní soukromí dětí. Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky. Děti jsou podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, pracují svým tempem. Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti. Děti mají možnost účastnit se společných akcí dle vlastního přání. Při pěkném počasí pobývají děti venku v dopoledních i odpoledních hodinách. Organizujeme i delší vycházky do přírody. Na vycházkách dáváme dětem volnost, v útvarech chodíme jen v nejnnutnějších případech.

Organizace dne

6:00 – 8:00	Příchod dětí do mateřské školy, předávání dětí pedagogickým pracovníkům do třídy, volně spontánní zájmové aktivity,
8:00 – 8:45 8:45– 9:00	Úklid hraček, Ranní kruh, Pohybové aktivity Osobní hygiena, dopolední svačina
9:00 - 9:45	Volné činnosti a aktivity dětí řízené pedagogickými pracovníky zaměřené především na hry a zájmovou činnost, práce s integrovanými dětmi, řízené aktivity
9:45 -11:45	Osobní hygiena, příprava na pobyt venku, pobyt dětí venku, příp. náhradní činnost
11:45 -12:15	Oběd a osobní hygiena dětí
12:15 -13:50	Spánek a odpočinek dětí respektující rozdílné potřeby dětí, individuální práce s dětmi s nižší potřebou spánku
13:50 -14:10	Odpolední svačina, osobní hygiena
14:10 -16:30	Doba přebírání dětí. Volné činnosti a aktivity dětí řízené pedagogickými pracovníky zaměřené především na hry, zájmové činnosti a pohybové aktivity dětí, v případě pěkného počasí mohou probíhat na zahradě mateřské školy

Začátek povinného předškolního vzdělávání je od 8:00 do 12:00 hodin.

ŘÍZENÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY

Mateřská škola je součástí právního subjektu sdružujícího nejen mateřskou školu, ale i základní školu, školní družinu a školní jídelnu. Řízení celého právního subjektu zajišťuje ředitelka

školy. Pedagogické a organizační vedení mateřské školy spadá pod kompetenci zástupkyně ředitelky. Organizační řád a směrnice školy vymezují jasná pravidla a kompetence zaměstnanců školy. Velký důraz je kladen na týmovou práci, vzájemnou spolupráci, respektování profesní odlišnosti a vytváření prostředí důvěry, otevřenosti a přátelství. Ředitelka i zástupkyně vytvářejí prostor pro spoluúčast při řízení pro všechny zaměstnance. Názor a myšlenka každého zaměstnance je přijímána, všichni mají spolurozhodující hlas, všichni se podílí na dění v mateřské škole. Tvorba ŠVP je výsledkem celého týmu školy. Ve škole je zaveden funkční informační systém - 1x měsíčně je porada všech zaměstnanců mateřské školy se zástupkyní a ředitelkou školy, dále se zástupkyně školy jsou provozní porady a pedagogické porady mateřské školy 2 x ročně za účelem podpory týmové práce a řešení problémů za účasti všech pracovníků a 2x ročně pedagogické porady i se zaměstnanci základní školy pro vytvoření účelné a efektivní spolupráce mezi základní a mateřskou školou. Dle potřeb zařazujeme krátké operativní porady. Na spolupráci s rodiči se opět podílí všechny zaměstnankyně větší či menší měrou, dle záměru plánovaných akcí. Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími organizacemi v obci.

PERSONÁLNÍ A PEDAGOGICKÉ ZAJIŠTĚNÍ

V mateřské škole pracují tři pedagogičtí pracovníci, jedna uklízečka/domovnice, vedoucí jídelny a kuchařka. V případě zapojení do projektu Šablon využíváme i školního asistenta na 4 hodiny denně. Všichni pedagogové jsou plně kvalifikovaní. Jejich pracovní doba a služby u dětí jsou organizovány takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna dětem optimální péče. Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny. Pedagogové mají zájem o svůj odborný růst, soustavně se dále vzdělávají. Jsou si vědomi toho, že výchova a vzdělávání předškolních dětí v mateřské škole vyžaduje odborný, vysoce citlivý a maximálně odpovědný pedagogický přístup. Všichni pracovníci školy neustále usilují o vytváření partnerských vztahů mezi školou a rodinou. Chovají se a jednají profesionálním způsobem - v souladu se společenskými pravidly, pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí. Ve vztazích mezi dospělými i mezi dětmi se projevuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost a zdvořilost. Dospělí jsou vzorem a chovají se důvěryhodně. Poskytují dětem dostatek pozitivních příkladů a vzorů prosociálního chování. Snaží se vytvářet vlídné, vstřícné, laskavé a přátelské prostředí, kde děti nalézají dostatek lásky a porozumění.

SPOLUPRÁCE S RODINOU

Spolupráce s rodinou je pro nás velmi důležitá. Snažíme se zapojit rodiče do dění v mateřské škole. Naší snahou je, aby mezi rodiči, učitelkami i provozními zaměstnanci panovala oboustranná důvěra, otevřenost, vstřícnost, respekt a ochota spolupracovat. Odpovědnost, práva a povinnosti jsou zakotveny ve vnitřním řádu školy. Pedagogové chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost. Máme na zřeteli, že informovanost rodičů, jejich ovlivňování a vzájemné poznávání jsou důležitým předpokladem vzájemné komunikace a spolupráce a že vztahy mateřské školy s rodiči dětí ovlivňují výsledek pedagogické práce. Mateřská škola nabízí rodičům poradenský servis i nejrůznější osvětové aktivity.

Ve spolupráci s rodiči uskutečňujeme různé aktivity, které napomáhají k dobrému chodu školy:

- neformální rozhovory při denních příležitostných setkáních
- společné akce, výlety, výstavy a tvořivé dílničky
- plavání
- zvelebování interiéru
- informativní schůzky

- besídky

O všech aktivitách i dění v naší mateřské škole informujeme prostřednictvím webových stránek mateřské školy a třídních nástěnek. Píšeme články do regionálního tisku - Řehlovických listů.

SPOLUPRÁCE S DALŠÍMI INSTITUCENI A ODBORNÍKY

- Se Základní školou Řehlovice

Naším hlavním cílem je vytvoření plynulého, přirozeného a nestresujícího přechodu do základní školy. Vzájemnou spoluprací nejen s pedagogy základní školy, ale i s rodiči se snažíme děti na tento vstup připravit. Pravidelně navštěvujeme 1. třídu, využíváme možnosti výuky anglického jazyka v jazykové učebně s interaktivní tabulí na základní škole a tak neformálním a přirozeným způsobem děti s novým prostředím seznamujeme. Společně organizujeme akce jako oslavy Halloweenu, Mikulášskou nadílku či zahradní slavnost, kde se slavnostně loučíme se školáky a předškoláky. Díky tomu se pak přechod na základní školu stává pro děti přirozenějším a cítí se bezpečněji.

- Se zřizovatelem Obcí Řehlovice
- S mateřskými školami v okolí
- S policií Hlíňany
- S Městskou knihovnou Trmice a s dětským oddělením Severočeské vědecké knihovny v Ústí nad Labem
- S Dětským domovem mládeže v Ústí nad Labem
- S Farmou Řehlovice
- S Městskými Lázněmi v Ústí nad Labem
- S Muzeem v Ústí nad Labem
- S univerzitou Jana Evangelisty Purkyně
- S dalšími odborníky
- S pedagogicko-psychologickou poradnou

INDIVIDUÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Zákonný zástupce dítěte, pro které je předškolní vzdělávání povinné, může pro dítě v odůvodněných případech zvolit, že bude individuálně vzděláváno. Má-li být dítě individuálně vzděláváno převážnou část školního roku, je zákonný zástupce dítěte povinen toto oznámení učinit nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku. V průběhu školního roku lze plnit povinnost individuálního předškolního vzdělávání nejdříve ode dne, kdy bylo oznámení o individuálním vzdělávání dítěte doručeno řediteli mateřské školy, kam bylo dítě přijato k předškolnímu vzdělávání.

Oznámení zákonného zástupce o individuálním vzdělávání dítěte musí obsahovat

a) jméno, popřípadě jména, a příjmení, rodné číslo a místo trvalého pobytu dítěte, v případě cizince místo pobytu dítěte,

b) uvedení období, ve kterém má být dítě individuálně vzděláváno,

c) důvody pro individuální vzdělávání dítěte.

Mateřská škola ověří úroveň osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech a případně doporučí zákonnému zástupci další postup při vzdělávání.

Ředitelka školy stanoví termín ověření vždy na druhou polovinu listopadu a náhradní termín na první polovinu prosince. Přesný termín bude zákonným zástupcům sdělen individuálně, nebo s nimi dohodnut.

Zákonný zástupce dítěte, které je individuálně vzděláváno, je povinen zajistit účast dítěte u ověření. Ředitelka mateřské školy, kam bylo dítě přijato k předškolnímu vzdělávání, ukončí individuální vzdělávání dítěte, pokud zákonný zástupce dítěte nezajistil účast dítěte u ověření, a to ani v náhradním termínu.

Odvolání proti rozhodnutí ředitelky mateřské školy o ukončení individuálního vzdělávání dítěte nemá odkladný účinek. Po ukončení individuálního vzdělávání dítěte nelze dítě opětovně individuálně vzdělávat.

PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ PRO DVOULETÉ DĚTI

Děti od 2 -3 let jsou zařazovány do běžné třídy, jsou však respektována jejich vývojová specifika a jsou pro ně zajišťovány vyhovující podmínky.

- Vytváříme podmínky pro adaptaci v souladu s individuálními potřebami
- Dětem umožňujeme používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty
- Jsme vybaveni dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček vhodných pro dvouleté děti, zároveň zajišťujeme průběžné doplňování a obnovování hraček, pomůcek, náčiní, materiálů a doplňků tak, aby odpovídalo počtu a věku dětí
- ve třídě máme nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek
- prostředí máme upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, umožňovalo variabilitu uspořádání prostoru a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku
- mateřská škola je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte
- šatna je vybavena dostatečně velkým úložným prostorem na náhradní oblečení a hygienické potřeby
- je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek)
- Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí
- Učitelé uplatňují k dítěti laskavě důsledný přístup, který dítě pozitivně přijímá
- V mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou

ZABEZPEČENÍ PÉČE O DĚTI SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami vychází ve své základní koncepci z respektování individuálních potřeb a možností dítěte. Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami

je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tyto děti mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje mateřská škola. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Pojetí vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními.

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je třeba jejich naplňování přizpůsobovat tak, aby maximálně vyhovovalo dětem, jejich potřebám i možnostem. Snahou pedagogů naší školy je – stejně, jako ve vzdělávání dětí, které speciální vzdělávací potřeby nemají – vytvoření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti. Při plánování a realizaci vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními je třeba mít na zřeteli fakt, že se děti ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto dětí je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Při vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami učitel zahrnuje do svých vzdělávacích strategií podpůrná opatření. Podpůrná opatření prvního stupně stanovuje mateřská škola. Od druhého stupně podpory jsou podpůrná opatření stanovována ŠPZ po projednání se školou a zákonným zástupcem dítěte. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb. Důležitou podmínkou úspěšnosti předškolního vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je nejen volba vhodných (potřebám dětí odpovídajících) vzdělávacích metod a prostředků, které jsou v souladu se stanovenými podpůrnými opatřeními, ale i uplatňování vysoce profesionálních postojů učitelů i ostatních pracovníků, kteří se na péči o dítě a jeho vzdělávání podílejí. Rozvoj osobnosti dítěte s přiznanými podpůrnými opatřeními závisí na citlivosti a přiměřenosti působení okolí mnohem více, než je tomu u dítěte, které není ve svých možnostech primárně omezeno.

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje učitel s dalšími odborníky, využívá služby školských poradenských zařízení.

Systém péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními v mateřské škole.

1. Naše mateřská škola bezodkladně po obdržení doporučení školského poradenského zařízení a udělení písemného souhlasu zákonného zástupce poskytne podpůrná opatření, stanovená v doporučení.
2. Na základě doporučení ŠPZ a žádosti rodičů vypracuje zástupce ředitele ve spolupráci s třídními učitelkami, které se starají o dítě individuální vzdělávací plán (IVP). Použije šablonu (Příloha č. 2 vyhlášky č. 27/2016 Sb.) S IVP seznámí zákonného zástupce a všechny pedagogické pracovníky.
3. Zástupce ředitele zvolí třídní učitelku, která ponese zodpovědnost za vedení IVP. Ta jej průběžně aktualizuje a čtvrtletně vyhodnocuje zvolené postupy. Úzce spolupracuje s rodiči a pravidelně předává potřebné informace. Naplňování IVP vyhodnocuje školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou nejméně jednou ročně.

4. Shledá-li pedagogický pracovník podpůrná opatření za nedostačující, doporučí zákonnému zástupci opět využití poradenské pomoci ŠPZ. Obdobně bude postupovat v případě, shledá-li, že poskytovaná podpůrná opatření již nejsou potřebná.

5. Není-li mateřská škola ze závažných důvodů schopna zabezpečit bezodkladné poskytování doporučeného podpůrného opatření, je pověřený pedagogický pracovník povinen celou situaci konzultovat se ŠPZ a se zákonným zástupcem. Na základě informovaného souhlasu rodiče mateřská škola poskytne na dobu nezbytně nutnou obdobné podpůrné opatření stejného stupně. Není-li doporučené podpůrné opatření poskytnuto do 4 měsíců, škola projedná tuto skutečnost se ŠPZ.

6. Mateřská škola sníží počet dětí ve třídě, ve které je zařazené dítě s přiznaným podpůrným opatřením třetího až pátého stupně v souladu s právními předpisy, pokud je to možné a nebrání to povinnosti přednostního přijetí dítěte v posledním roce před zahájením povinné školní docházky. Stejně tak nedojde ke snížení počtu dětí, dojde-li ke změně stupně podpůrného opatření v průběhu školního roku a snížení počtu není možné realizovat s ohledem na počty přijatých dětí.

7. Mateřská škola zajišťuje přítomnost asistenta pedagoga.

ZABEZPEČENÍ O DĚTI MIMOŘÁDNĚ NADANÉ

V předškolním věku dítě prochází obdobím nerovnoměrného a skokového vývoje, mnohdy je těžké odlišit při identifikaci nadání dítěte od akcelerovaného vývoje v určité oblasti. Dítě, které vykazuje známky nadání, musí být dále podporováno. Vzdělávání dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet. Mateřská škola je povinna zajistit realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

System péče o nadané děti

1. Mateřská škola bezodkladně po obdržení doporučení školského poradenského zařízení a udělení písemného souhlasu zákonného zástupce vytvoří individuální plán vzdělávání, jehož součástí je především prohloubení vzdělávací nabídky. Jsou stanoveny postupy, metody a způsob hodnocení aj.
2. Zástupkyně ředitelky pro MŠ zvolí třídní učitelku, která ponese zodpovědnost za vedení IVP. Ta jej průběžně aktualizuje a čtvrtletně vyhodnocuje zvolené postupy. Úzce spolupracuje s rodiči a pravidelně předává potřebné informace. Naplňování IVP vyhodnocuje školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou nejméně jednou ročně.
3. S IVP se seznámí všichni pedagogičtí pracovníci.
4. Učitelky pravidelně zadávají dítěti specifické úkoly, zajišťují si potřebné didaktické pomůcky a nabízí dítěti aktivity podle zájmu či mimořádného nadání dítěte.

ZÁPIS DĚTÍ DO MATEŘSKÉ ŠKOLY

Zápis dětí do MŠ vyhláší škola 1x ročně vždy v první polovině května. Ředitelka vždy stanovuje kritéria, podle nichž postupuje při rozhodování o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání

v mateřské škole, kdy počet žádostí o přijetí k předškolnímu vzdělávání v daném roce překročí stanovenou kapacitu maximálního počtu dětí ve třídě mateřské školy. Pokud je volné místo, přijímají se děti i v průběhu školního roku. Po provedeném zápisu je ředitelkou školy ve správním řízení vydáno rozhodnutí o zařazení do MŠ se zkušební dobou 3 měsíců.

Při zápisu si rodiče se svými dětmi prohlédnou všechny prostory mateřské školy. Děti poznají prostředí, do kterého půjdou, hračky se kterými si budou hrát a také pedagogy, kteří s nimi budou pracovat. Naší snahou je posílení pocitu jistoty, bezpečí a bezproblémového nástupu do mateřské školy.

ADAPTACE

Adaptace neboli adaptační režim spočívá v postupném prodlužování školní docházky. Zpočátku pobývá dítě ve školce pouze pár hodin (např. 2 hodiny), později se účastní i dopolední procházky, postupně zůstává na oběd, až nakonec zůstává ve školce i spíkat, popřípadě ve školce pobývá až do odpoledních hodin, kdy si ho rodiče vyzvedávají cestou z práce. Každá tato fáze je libovolně dlouhá, záleží vždy na posouzení samotného rodiče, kdy mu připadá, že je dítě na další krok připraveno. Jako součást adaptace na školku umožňujeme v prvních dnech také pobyt rodičů s dítětem ve školce. Dítě tak ve školce nabírá jistoty za účasti matky či otce. Je to však krátká doba, protože dlouhodobější pobyt rodiče adaptaci dítěti neusnadňuje a je obtížně pochopitelný pro ostatní děti, které jsou ve školce bez rodičů.

Optimální je, pokud se dítě zcela adaptuje v průběhu prvního měsíce, většina dětí to zvládne během 2–3 týdnů. Pokud v tomto období dojde k přerušení docházky z důvodů nemoci nebo týdenních prázdnin, může se doba adaptace prodloužit.

VZDĚLÁVACÍ OBSAH

„Jaro, léto, podzim, zima - ve školce nám bude prima“

Tento školní vzdělávací program vychází ze snahy vytvořit dítěti v mateřské škole takové prostředí, kam by se rádo vracelo, rozvíjelo se ve všech oblastech a zároveň navazovalo kamarádké vztahy. Formou hry se dítě učí realizovat se v různých činnostech a situacích běžného života.

Školní vzdělávací program zahrnuje třídní vzdělávací program, který se dělí dále na tematické celky (každý měsíc školního roku odpovídá jednomu celku) a podtémata (případá na každý týden jedno). Tato témata jsou srozumitelná a pro děti zajímavá. Uplatňujeme vzdělávání hrou, dle konkrétní potřeby je téma přizpůsobeno. Jednotlivé integrované bloky (ucelené tematické celky), které jsou podstatnou součástí ŠVP „Jaro, léto, podzim, zima – ve školce nám bude prima“ jsou zpracovány v souladu s požadavky rámcového programu, s platnou legislativou a s ohledem na konkrétní podmínky školy.

Sestavený vzdělávací obsah vychází nejen z očekávaných výstupů „Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání“ (dále jen RVP PV), ale také z doplňkových „Konkretizovaných očekávaných výstupů RVP PV“.

Součástí školního vzdělávacího programu a přípravy dětí předškolního věku je také výuka anglického jazyka. Výuka probíhá jednou týdně od měsíce října do května. Nejdůležitějším úkolem

v oblasti jazykového vzdělávání je v naší mateřské škole vytvořit kladný vztah dítěte k jiné řeči a jejímu používání. Naším cílem je využití přirozeného potenciálu předškolních dětí osvojovat si základy cizí řeči, seznámit se s novým zvukem jazyka, výslovností, danou slovní zásobou. Výuka anglického jazyka probíhá formou her a spontánních aktivit, kdy se děti seznamují netradiční formou s cizím jazykem. Realizace jazykového vzdělávání tak zasahuje nejen do oblasti Jazyk a řeč, ale i do oblasti Dítě a společnost při vytváření podvědomí o existenci jiné kultury či oblasti Dítě a psychika při rozvoji radosti z objevování. Zároveň dochází i k rozvoji jemné motoriky při práci s materiálem, která zasahuje do oblasti Dítě a jeho tělo.

Záměrem tohoto vzdělávacího obsahu je v první řadě připravit a pozitivně naladit dítě do dalšího vzdělávacího procesu, tj. povinná školní docházka. Podnítit ho ve zdravé zvědavosti, hravosti a v zájmu o okolní svět. Je zde kladen i velký důraz na environmentální výchovu, jakožto podstatnou část celého vzdělávacího obsahu. Bude-li dítě mít rádo prostředí, ve kterém žije, pochopí některé základní principy koloběhu života, dokáže později snáze vnímat okolní svět jako celek. Ohromnou výhodou pro naplnění tohoto záměru je nám fakt, že je školka ideálně situovaná v prostředí vesnice a disponuje dokonce poměrně velkou zahradou, která skýtá nebývalé možnosti.

Cíle programu

- podněcovat dítě k jeho aktivnímu rozvoji a učení
- podporovat jeho tělesný, duševní a osobnostní rozvoj
- žít ve společnosti ostatních lidí, přibližovat mu normy a hodnoty uznávané touto společností
- vycházet ze znalostí dětí, jejich aktuálního rozvojového stavu i konkrétní životní situace - každé dítě má právo být jiné, má jiné potřeby, rozvíjí a učí se svým tempem
- respektovat pedagogické zásady, povzbuzovat děti nesmělé, posilovat sebevědomí a pozitivně hodnotit každého, kdo pracuje na úrovni svého maxima, podporovat u dětí iniciativu, tvořivost a vlastní fantazii
- Připravit ho pro plynulý přechod do vzdělávacího procesu povinné školní docházky
- Pomáhat mu osvojovat si konkrétní kompetence
- navázat a utvářet citový vztah k přírodě, umět kontakt s přírodou prožívat

Zvolená specifika předškolní výchovy

- Empatie
- Důslednost a systematicčnost
- Prožitkové učení
- Motivace
- Spolupráce s rodiči

Prostředky k zajištění vzdělávacího programu

- Profesionální a odpovědný přístup k práci – tvořivý pedagogický sbor, prostředí otevřené ke komunikaci a spolupráci
- Kvalifikovanost a odbornost zaměstnanců
- Podnětné prostředí třídy MŠ situované do center aktivit
- hračky a materiály podporující individuální rozvoj schopností, rozvoj smyslů
- Používání interaktivních výukových programů
- účinný způsob plánování a hodnocení
- Individuální přístup ke každému dítěti
- Otevřenost školy pro spolupráci s rodiči i s veřejností
- Kulturní akce
- Týmová spolupráce
- Odborná literatura

Zapojení do ekologických aktivit

„Příroda si pamatuje, vzpomene si, odmění...“

Snažíme se, aby environmentální výchova byla podstatnou součástí našeho pedagogického působení. Jedním z hlavních cílů je podnítit u dětí odpovědný přístup k přírodě, ukázat dětem, že jejich chování k přírodě může mít vliv na to, jak se příroda "zachová" později, aneb uvědomovat si následky svého jednání a vnímat důsledky jednání okolí. Rozvineme-li u dětí citlivý vztah k přírodě, podníme tím i jejich estetické vnímání a vnímání okolního prostředí i celého světa v širších souvislostech.

Vybrané formy a metody, které běžně uplatňujeme

<i>Respektovat a být respektován</i>	Klademe důraz na toleranci mezi dětmi, na respektování odlišností i dovedností. Snažíme se, aby každé z dětí mělo možnost projevit se a být oceněno pochvalou.
<i>Učíme se venku</i>	Za příznivého počasí výuku rádi uskutečňujeme venku i mimo plán (ranní rozvíčka, odpolední pobyt).
<i>Jazykové chvíle</i>	Dbáme na logopedickou prevenci-správné vyslovování hlásek, ovládání dechu i intonaci. Formou básniček a říkadel obohacujeme nejen slovní zásobu, ale i sluchovou percepci.
<i>Terénní pozorování a pokusy</i>	Během častých procházek okolím naší obce máme možnost pozorovat a srovnávat různé ekosystémy-les, louka, zahrada. Často

	využíváme lupy k pozorování hmyzu, zkoušíme pokusy s vodou a jejími skupenstvími aj..
<i>Pěstitelské činnosti</i>	Děti často a rádi zasévají na jaře do truhlíků bylinky a semínka. Společně se o vypěstované bylinky a rostliny starají, přičemž podněcují své vnímání všemi smysly.
<i>Smyslové hry</i>	Velmi oblíbenou součástí našeho pedagogického působení jsou i smyslové hry na principu bazální stimulace. Snažíme se, aby děti vnímaly předměty nejen zrakem, ale i např. chutí, čichem, hmatem...
<i>Skupinová práce, kooperativní učení</i>	Pro vzájemnou kooperaci, upevňování přátelských vztahů a respektování jeden druhého podporujeme skupinovou práci. Využíváme často nové funkční kuchyňky, kde s dětmi připravujeme ovoce, zeleninu a nejraději ze všeho pečeme moučníky.
<i>Prožitkové, situační učení a učení hrou</i>	Připravujeme dětem pestrý program v němž se děti učí, poznávají nejen řízenou činností (výjezdy na aktivity do měst, kulturní akce konané i v zázemí MŠ).
<i>Ranní (komunitní) kruh</i>	Každý den zahajujeme řízenou činnost komunitním- ranním kroužkem. Tento rituál slouží k přivítání dítěte se svými kamarády, podělení se o své zážitky, dojmy a prožitky, které aktuálně děti prožívají. Dále děti určují den v týdnu, měsíc a významné události těchto dní.
<i>Tematicky zaměřené exkurze, besedy a výlety</i>	Snažíme se o propojení dění ve školce a celkově našeho programu s aktuálními trendy společnosti-
<i>Pohyb venku</i>	Při různorodých aktivitách a dle podmínek počasí se snažíme o přirozenou podporu pohybu venku, kde dětem přibližujeme klasické skupinové venkovní a pohybové námětové hry.
<i>Digitalizace vzdělávání</i>	K dispozici máme dotykový počítač, který využíváme pro práci s programem Edulab, který děti rozvíjí díky interaktivním aktivitám v mnoha oblastech (zraková a sluchová percepce, numerace, slovní projev), zejména však v preprimární gramotnosti. Nově máme robotické včelky, které děti učí základům programování-schopnosti plánování i orientaci v prostoru.
<i>Ozdravný pobyt</i>	V jarním období pořádáme tematicky zaměřené pětidenní výjezdy do Starých Splavů, kde se děti učí nejen samostatnosti během odloučení od rodičů, ale také upevňují kamarádské vztahy.
<i>Pozitivní systém hodnocení</i>	Děti nekritizujeme za to, co neumí či nedokáží, nýbrž chválíme za to, co dovedou. Snažíme se v první řadě vyzdvihnout jejich klady a zažít tak pokud možno co nejvíce pocit úspěchu.

I. INTEGROVANÝ BLOK- září „V království kamarádů“

Seznamování se s dráčkem Mráčkem a společné poznávání podzimu

První období nového školního roku se děti seznámí nejen s dráčkem Mráčkem, ale i s nově přichozími dětmi a naopak „nováčci“ se postupně seznámí s novými kamarády i s prostředím školky. Tedy stejně jako Mráček vnímají „noví školáčky“ všechno poprvé. Formou plyšového maňáska se tedy snažíme o správnou adaptaci dětí do nového kolektivu i prostředí. Mráček se stejně jako ony se vším setkává poprvé a my mu proto musíme ukázat, jak se co dělá, co se má a co se naopak nemá. Vycházíme z předpokladu bezmezní dětské fantazie, kterou podnítlíme touto postavičkou a pokusíme se tak popustit uzdu jejich fantazie.

Dráček Mráček je malý skřítek, který má jedno velké přání-poznat svět dětí. Žil ve své pohádkové zemi a ostatní kamarádi se mu často posmívali, že je jiný a že téměř nic nezná. Odešel tedy do světa lidí poznávat svět. Sám o životě lidí ale neví vůbec nic, a proto doufá, že ho děti ze školky seznámí se vším, co umí, poznávají a prožívají. Jelikož je Mráček kouzelný, vidí a slyší ještě lépe než my, lidé. Může tedy slyšet a vidět vše, co děti ve školce dělají. Hodným dětem tak dokáže kouzlem přivolat během odpočinku krásné sny a těm opravdu nejsnaživějším někdy splnit jejich přání.

Nově přichozí děti si přivykají na prostředí, kolektiv a denní režim školky. Seznamují se s třídními pravidly a učí se je osvojovat, zejména pravidlo "Srdíčkové", které je postaveno na zásadách slušného chování k druhým. Děti se učí získávat důvěru v sebe sama a zvládat odloučení od rodičů na určitou dobu. Vnímají rozdíly mezi rodinným prostředím-domovem a školkou, jejíž prostory poznávají a seznamují se se všemi zaměstnanci, s učitelkami, s paní asistentkou, s paní kuchařkou, s paní vedoucí atd...

Poznávají centra aktivit a jejich možnosti-hračky, hry a pravidla v souvislosti s nimi.

Týdenní témata:

1. Poprvé v MŠ
2. MŠ – rodina
3. Jsme rádi na světě
4. Z pohádky do pohádky

DÍTĚ A TEN DRUHÝ

Očekávané výstupy RVP	Konkretizované výstupy	Vzdělávací nabídka
navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho	- navazovat kontakty s dospělým (např. s novým učitelem) - spolupracovat s dospělým	běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vtahů a chování
přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství	aktivně komunikovat s druhými dětmi bez vážnějších problémů (povídat, vyprávět, poslouchat, naslouchat druhému)	- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému - aktivity podporující sblížení dětí
uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je	obhajovat svoje potřeby, svůj postoj či přání, přijímat také názor druhého, dohodnout se na kompromisní řešení	kooperativní činnost ve dvojicích, ve skupinách
chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě	projevovat bezpečný odstup vůči cizím osobám	hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých

potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)		
--	--	--

DÍTĚ A JEHO TĚLO

Očekávané výstupy RVP	Konkretizované výstupy	Vzdělávací nabídka
Zachovávat správné držení těla	Postavit se zpříma a udržet správné držení těla po dobu vnější kontroly, běhat skákat udržovat rovnováhu na jedné noze	Lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, hody, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (sezonní činnosti, míčové hry apod.)
Zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní hygienické a zdravotně preventivní návyky	Pečovat o osobní hygienu, samostatně zvládat pravidelné běžné denní úkony (samostatně používat toaletní papír, splachovat WC, umývat si ruce po použití toalety, umět používat kapesník)	Jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny
Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji a materiály	Tužku držet správně, tj. dvěma prsty, třetí podložený, s uvolněným zápěstím	Konstruktivní a grafické činnosti

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA

JAZYK A ŘEČ

Očekávané výstupy RVP	Konkretizované výstupy	Vzdělávací nabídka
správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči	spontánně vyprávět zážitky ze sledování filmových pohádek - vyslovovat všechny hlásky správně a mluvit zřetelně, gramaticky správně, v přiměřeném tempu, ovládat sílu a intonaci hlasu	společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)

POZNÁVACÍ SCHOPNOSTI A FUNKCE, PŘEDSTAVIVOST A FANTAZIE, MYŠLENKOVÉ OPERACE

Očekávané výstupy RVP	Konkretizované výstupy	Vzdělávací nabídka
vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si	zaregistrovat změny ve svém okolí (všimnout si a rozpoznat, co se změnilo např. ve třídě, na kamarádovi, na obrázku), rozlišit zvuky a známé melodie, rozlišit a napodobit rytmus	smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost	soustředěně poslouchat pohádku, dokončit hru	- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání,

	(neodbíhat od ní) i rozdělanou činnost	odhad, porovnávání apod.) - spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech i ve slovních výpovědích k nim	spontánně vyprávět zážitky ze svého okolí, využívat tvůrčí a výtvarné techniky k výzdobě prostředí, rozvíjet a obohacovat hru podle své fantazie	hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité	rozlišit některé jednoduché obrazné symboly, piktogramy a značky a umět je použít	činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)
chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat	- rozpoznat geometrické tvary – čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník - rozumět a používat pojmy malý -velký, větší - menší, nejmenší - největší, dlouhý - krátký, vysoký - nízký, stejný	- činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (základní geometrické tvary) a jejich smysluplné praktické aplikaci - činnosti zaměřené k vytváření (chápaní) pojmů
řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“	slovně, výtvarně, technicky vyjádřit svoje jednoduché „nápady“, experimentovat, některé problémy řešit cestou pokus - omyl - samostatně se rozhodnout v některých činnostech	řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant

SEBEPOJETÍ, CITY, VŮLE

Očekávané výstupy RVP	Konkretizované výstupy	Vzdělávací nabídka
odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory	Přijímat pobyt v MŠ jako běžnou součást života (vědět, že rodiče chodí do zaměstnání, dítě do MŠ	Hry na téma rodiny, přátelství apod.
Ve známých a opakujících se situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování	Reagovat přiměřeně dané situaci (odmítat agresi, přijímat vzor společenského chování, umět se podřídit)	Cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontroli a v sebeovládání,
Respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti	Přizpůsobit se společenství, projevit zájem o spolupráci	Příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání

Uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je	Uvědomovat si, že fungování skupiny je postaveno na pravidlech soužití, podílet se na nich a respektovat je	Činnosti nejrůznějšího zaměření, vyžadující (umožňující samostatné vystupování), vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebeovládání
Uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je	Uvědomovat si, že fungování skupiny je postaveno na pravidlech soužití, podílet se na nich a respektovat je	Tvorba třídních pravidel, dramatické činnosti (předvádění různých typů chování a napodobování člověka v různých situacích) mimické vyjadřování nálad

DÍTĚ A SPOLEČNOST

Očekávané výstupy RVP	Konkretizované výstupy	Vzdělávací nabídka
Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi	Umět ve styku s dětmi i s dospělými pozdravit, poprosit, požádat, poděkovat, rozloučit se, vyslechnout sdělení, střídat se v komunikaci	Běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, cop je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat	Dodržovat společně dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití v MŠ a na veřejnosti	Spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
Pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat	Orientovat se v rolích a pravidlech různých společenských skupin a umět jim přizpůsobit své chování	Hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role), a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává
vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky	pozorně poslouchat a se zájmem sledovat uměleckou produkci (např. literární, filmovou, dramatickou, hudební, výtvarnou); říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo	aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky

		běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)
--	--	---

DÍTĚ A SVĚT (ZAŘAZENO ZEJMÉNA V RÁMCI ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVY)

Očekávané výstupy RVP	Konkretizované výstupy	Vzdělávací nabídka
orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí	orientovat se ve školním prostředí, vyznat se v blízkém okolí (vědět, co se v blízkosti mateřské školy nachází, např. obchody, zastávka, hřiště, škola, pošta, policie, lékař, knihovna, hasiči, sportoviště)	přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
všímat si změn a dění v nejbližším okolí	zajímat se, co se v okolí děje, všímat si dění změn ve svém okolí (např. v přírodě), proměny komentovat	přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí	uvědomovat si, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí	smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí
uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit	znát, co je škodlivé a nebezpečné (různé nástrahy a rizika ve spojení s přírodou) i neovlivnitelné, co může ohrožovat zdravé životní prostředí	- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, objekty, požár), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím - cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat (POŽÁRNÍ POPLACH)

II. INTEGROVANÝ BLOK – říjen "Zahrádky na podzim"

V tomto období se již nové děti více či méně zadaptovaly, poznaly své nové spolužáky, paní učitelky i ostatní personál. Postupně se učí fungovat ve společenství lidí i mimo rodinu. Rozpoznávají, co je pro ně dobré a co naopak špatné. Vnímají, jakou váhu má vlastní rozhodnutí (např. při volbě "CA"). Učí se tvořit, zejména z přírodního materiálu, který si pokud možno sami přinesou (listy, kaštiny, žaludy aj.) a vnímají tak krásy proměny přírody na podzim, čímž je v nich podněcováno estetické cítění.

V rámci environmentální výchovy se děti učí rozlišit přírodu živou a neživou, poznávat vliv přírodních živlů, jejich vlastnosti. Oblíbenou součástí environmentální výchovy jsou jednoduché pokusy. V neposlední řadě učíme děti vnímat kladný a záporný vliv člověka na přírodu, snažíme se jim tak vštípit základy ekologického smýšlení- třídění odpadů, šetrné využívání surovin (plasty, papír).

1. Dary podzim
2. Padá listí
3. Ježek ježatý
4. Svátek strašidýlek

DÍTĚ A TEN DRUHÝ

Očekávané výstupy RVP	Konkretizované výstupy	Vzdělávací nabídka
navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho	respektovat dospělého, komunikovat s ním vhodným způsobem	běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
spolupracovat s ostatními	Chápat a respektovat názory jiného dítěte, domlouvat se, vyjednávat	kooperativní činnost ve dvojicích ve skupinách - společenské hry, společenské aktivity nejrůznějšího zaměření
respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.	Všímat si, co si druhý přeje či potřebuje (např. dělit se o hračky, pomůcky, pamlsky, počkat, vystřídat se)	hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.

DÍTĚ A JEHO TĚLO

Očekávané výstupy RVP	Konkretizované výstupy	Vzdělávací nabídka
zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí	Vyrovňávat svalové dysbalance v běžném pohybu, otočit se čelem vzad bez ztráty rovnováhy a orientace, zvládat nižší překážky, zvládat různé druhy lezení	Lokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě), a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.
ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku	upřednostňovat užívání pravé či levé ruky při kreslení či v jiných činnostech, kde se preference ruky uplatňuje	manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem, činnosti seznamující děti s věcmi, které

		je obklopují a jejich praktickým používáním
zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky	samostatně se oblékat, svlékat	Jednoduché pracovní sebeobslužné činnosti v oblasti oblékání
mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy	znát základní zásady zdravého životního stylu (např. o pozitivních účincích zdravé výživy)	příležitosti a činnosti směřující k vytváření zdravých životních návyků

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA

Jazyk a řeč

Očekávané výstupy RVP	Konkretizované výstupy	Vzdělávací nabídka
pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno	znát většinu slov a výrazů běžně používaných v prostředí dítěte (např. rozumět většině pojmenování, které se týkají dítěti známých předmětů, popř. znát i některé, které se týkají vzdálenějšího světa)	samostatný slovní projev na určité téma
naučit se nazpaměť krátké texty, záměrně si zapamatovat a vybavit	zapamatovat si krátké říkanky, rozpočítadla, jednoduché básničky, písničky a reprodukovat je, přijmout jednoduchou dramatickou úlohu	přednes, recitace, dramatizace, zpěv

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

Očekávané výstupy RVP	Konkretizované výstupy	Vzdělávací nabídka
vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)	rozlišit hmatem vlastnosti předmětů (např. strukturu povrchu), určit tvar, materiál	smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání
vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech i ve slovních výpovědích k nim	experimentovat s materiály, barvami (např. vytvořit koláž, smíchat barvy, zapouštět barvy do klovatiny)	spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty - hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
rozlišovat některé obrazné symboly a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci	poznat některé hudební znaky	prohlížení a „čtení“ knížek - grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen

chápat elementární časové pojmy, částečně se orientovat v čase	rozlišovat roční období i jejich typické znaky (jaro, léto, podzim, zima, rok)	činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit	chápat jednoduché souvislosti, nacházet znaky společné a rozdílné, porovnat dle společných či rozdílných znaků (např. vybrat všechny předměty vyrobené ze dřeva), zobecňovat, vybrat ovoce, zeleninu, řešit jednoduché labyrinty, rébusy a hádanky	konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušeností k učení	projevovat zájem o nové věci, dotazovat se při nedorozumění, zkoušet experimentovat - nechat se získat pro záměrné učení	záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí - motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností

Sebepojetí, city, vůle

Očekávané výstupy RVP	Konkretizované výstupy	Vzdělávací nabídka
uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je	samostatně splnit jednoduchý úkol, poradit si v běžné a opakující se situaci, cítit ze své samostatnosti uspokojení (být na ni hrdý)	činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)	odhadnout, na co stačí, uvědomovat si, co mu nejde, co je pro ně obtížné	spontánní hra - činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
ve známých a opakujících se situacích, kterým rozumí, se snažit ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování	reagovat přiměřeně dané situaci (odmítat agresi, přijímat vzor společenského chování, umět se podřídit)	cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrola a v sebeovládání (zvláště emocí záporných, např. hněvu, zlosti, úzkosti apod.)

prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí, snažit se ovládat své afektivní chování	přijmout povinnost, soustředit se na činnost a samostatně ji dokončit	činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
--	---	---

DÍTĚ A SPOLEČNOST

Očekávané výstupy RVP	Konkretizované výstupy	Vzdělávací nabídka
utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)	zacházet šetrně s vlastními a cizími pomůckami, hračkami, s knížkami, věcmi denní potřeby	spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných činností, dovedností a technik	zobrazovat objekty reálné i fantazijní různými výtvarnými prostředky (např. kresbou, malbou, prostorovým vytvářením s využitím různých materiálů)	tvůrčí výtvarné činnosti podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a třibení vkusu
vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky	pozorně poslouchat a sledovat se zájmem uměleckou produkci (např. literární, filmovou, výtvarnou, dramatickou, hudební)	receptivní, slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének

DÍTĚ A SVĚT

Očekávané výstupy RVP	Konkretizované výstupy	Vzdělávací nabídka
osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi	mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá (např. poznatky o přírodě živé i neživé, o přírodních jevech a dějích, o lidech a jejich životě, o kultuře či technice	přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
pomáhat pečovat o okolní životní prostředí	všímat si nepořádku a škod, dbát o pořádek a čistotu, starat se o rostliny, zvládat drobné úklidové práce, nakládat vhodným způsobem s odpady, chápat význam třídění odpadu,	ekologicky motivované hravé aktivity (ekohry) - smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti činnosti zaměřené k

	chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.	péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí
--	---	--

III. INTEGROVANÝ BLOK – listopad „Barvy podzimu“

V tomto měsíci si děti osvojují poznatky o měnící se přírodě, rozvíjí své povědomí o čase a tvoří i z přírodních materiálů. Učí se tak využívat různých výtvarných technik a postupů. Během čtení pohádek se učí lidským hodnotám a mravním principům. Povídáme si o tom, jak se k sobě máme chovat a za pomoci dráčka Mráčka zkusíme řešit spory, poznávat co je správné a co ne.

Zároveň se děti učí prezentovat před ostatními, přednášet naučené básničky i písničky. Pomalu se připravují na „vrcholnou událost“ příštího měsíce, tj. příchod Mikuláše, čerta a hlavně Ježíška. Začíná se s nacvičováním na besídku...

Během environmentální výchovy se děti učí vnímat odlišnost druhých, jejich rozdílný vzhled i chování. Pokouší se chápat rozmanitost jako klad. Dále v souvislosti s přírodou poznávají význam čistého životního prostředí. Rozlišují, jaké chování přírodu chrání a jaké naopak poškozují. Hledají způsoby, jak přírodu zachovat co nejdéle. Dovídají se nové poznatky o Zemi-planetě, o Slunci a jejich vzájemném působení, čímž poznávají princip střídání dne a noci. Učí se experimentovat, dělat pokusy a zkoušet předvídat následek...

Týdenní témata:

1. Dráček
2. Podzim v lese
3. Den za dnem
4. Ukaž, co umíš!

DÍTĚ A TEN DRUHÝ

Očekávané výstupy RVP	Konkretizované výstupy	Vzdělávací nabídka
Chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, že osobnostní odlišnosti jsou přirozené	Chápat, že každý je jiný, jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí; že je to přirozené	Činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností, záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní
Navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho	Obracet se na dospělého o pomoc, o radu atd.	Běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
Bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování či ponižování	Bránit se projevům násilí jiného dítěte (nenechat si ubližovat, bránit se posmívání, ohradit se proti tomu)	Sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry

		Četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
--	--	---

DÍTĚ A JEHO TĚLO

Očekávané výstupy RVP	Konkretizované výstupy	Vzdělávací nabídka
Vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu	Přizpůsobit či provést jednoduchý pohyb dle vzorů či pokynů	Lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení) Nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) A jiné činnosti-zdravotně zaměřené -vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová a relaxační cvičení
Zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony	samostatně jíst, používat příbor	Jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
Zacházet s běžnými předměty potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami denní	pracovat se stavebnicemi, skládkami (stavět z kostek, navlékat korálky, skládat mozaiky, zavázat kličku) - zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami (např. Tužkou, pastelem, štětcem, nůžkami) a materiály (např. papírem – překládání, textilem, modelovací hmotou	manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA

Jazyk a řeč

Očekávané výstupy RVP	Konkretizované výstupy	Vzdělávací nabídka
domluvit se slovy i gesty, improvizovat	Mít přiměřenou bohatou slovní zásobu, dokázat osvojená slova aktivně uplatnit v řeči, používat větší množství slovních obrátů, správně určovat a pojmenovávat věci a jevy ve svém okolí	Společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.) - vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo
rozlišovat některé obrazné symboly a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci	napodobit některá písmena, číslice	grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen prohlížení a „čtení“ knížek

projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon	prohlížet si knihy (atlasy, encyklopedie, obrázkové knihy, leporela)	Prohlížení a čtení knížek, činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

Očekávané výstupy RVP	Konkretizované výstupy	Vzdělávací nabídka
vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si	rozpoznat odlišnosti v detailech (např. vyhledat chybějící části v obrázku, jednotlivé části složit v celek, nalézt cestu v jednoduchém labyrintu, složit puzzle, hrát pexeso, domino, loto)	Konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání, apod.) Hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné...)
vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech i ve slovních výpovědích k nim	tvořivě využívat přírodní i ostatní materiály při pracovních a výtvarných činnostech, experimentovat s materiály, poznávat a využívat výrazové možnosti (vytvářet různé plošné a prostorové útvary, mísit barvy, zkoumat odlišné účinky suchých a vlhkých podkladů aj.)	Spontánní hra, volné hry, experimenty s materiálem a předměty - hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy, orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase	rozlišovat vzájemnou polohu dvou objektů	Hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru a rovině
chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat	orientovat se v číselné řadě 1 – 10, vyjmenovat ji, porovnat, že 5 je více než 4, chápat číslo jako počet prvků	Činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplné praktické aplikaci - konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
projevovat zájem o knížky	projevovat zájem o poznávání písmen a číslic, znát některé dětské knihy a vyprávět o nich	Činnosti zaměřené k poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, ...)

Sebepojetí, city, vůle

Očekávané výstupy RVP	Konkretizované výstupy	Vzdělávací nabídka
vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení	udržet pozornost i při méně atraktivních činnostech	příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
zorganizovat hru	přijmout roli ve hře (např. jako organizátor, jako pozorovatel, jako spoluhráč)	Cvičení organizačních dovedností, hry na téma rodiny, přátelství apod. Spontánní hra
uvědomovat si své možnosti i limity	plánovat přiměřeně věku (ví, čeho chce dosáhnout a proč)	činnosti nejrozličnějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení - spontánní hra
prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí, snažit se ovládat své afektivní chování	- přiměřeně reagovat ve známých situacích, umět se zklidnit, ovládnout, se, potlačit projev agrese - přirozeně a v míře dané osobnostními předpoklady projevoval pozitivní i negativní emoce (soucit, radost, náklonnost, spokojenost, ale také strach, smutek)	Dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zloba, údiv, vážnost, apod.)

DÍTĚ A SPOLEČNOST

Očekávané výstupy RVP	Konkretizované výstupy	Vzdělávací nabídka
uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi	Chápat podstatu hry a její pravidla, dodržovat pravidla her a jiných činností, hrát spravedlivě, nepodvádět, umět i prohrávat	Běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování - různorodé společné hry a skupinové aktivity umožňující spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti	reagovat na sociální kontakty druhých dětí otevřeně a zařazovat se mezi ně pomocí sociálně úspěšných strategií (vlídné přijetí, humor, projevení zájmu, akceptování či podání návrhů, nabídnutí spolupráce, pomoci, fair play)	přípravy a realizace společných zábav a slavností
zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných činností, dovedností a technik	zobrazovat objekty reálné i fantazijní různými výtvarnými výrazovými prostředky (např. kresbou, malbou, plošným a prostorovým vytvářením s využíváním různých materiálů - viz výše)	tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu
uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat	rozlišovat společensky nežádoucí chování, vnímat co je lež, nespravedlivost,	aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost,

neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování, chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům	ubližování, lhostejnost, agresivita, vulgarismy	tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí
--	---	--

DÍTĚ A SVĚT - tato oblast je zahrnuta především v rámci environmentální výchovy

Očekávané výstupy RVP	Konkretizované výstupy	Vzdělávací nabídka
orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)	Zvládat běžné činnosti, požadavky, i jednoduché praktické situace, které se v mateřské škole opakují	Praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
všimnout si změn a dění v nejbližším okolí	zajímat se o proměny ve svém okolí, komentovat je, přizpůsobit oblečení – rozlišení pocitu chladu a tepla	přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)

IV. INTEGROVANÝ BLOK - prosinec "Těšíme se na Vánoce"

Během měsíce prosince vrcholí přípravy na Vánoce a očekáváme i příchod Mikuláše s čertem a andělem. Děti přednáší naučené písničky i básničky, věnují se vánočním přípravám-výroba adventního věnce, výzdoba školky, pečení cukroví aj.. Seznamují se s vánočními zvyky a vnímají vánoční atmosféru. Při procházkách navštěvujeme významné osobnosti naší vesnice, např. pana doktora či paní ředitelku školy. Podněcujeme u dětí úctu k tradicím a pokoušíme se jim ukázat, že období Vánoc není jen o dárcích pod stromečkem, ale zejména o tom, být pospolu a vážit si jeden druhého. Děti si takto vštěpují etické i estetické cítění.

Během environmentální výchovy děti poznávají symboly Vánoc, snaží se pochopit, proč vlastně tyto svátky slavíme (narození Ježíška). Zpíváme lidové koledy a pokoušíme se experimentovat během lidových tradic (lití olova, skořápky, jablíčko). Snažíme se u dětí pěstovat schopnost etického prožitku. Děti poznávají jídlo klasické vánoční tabule. V neposlední řadě mají možnost skrze literaturu či média poznat rozdíly různého prožívání Vánoc ve světě a uvědomovat si tak rozdíly ve společnosti.

Novým zvykem je též zahájení adventu v kostele starostkou obce během vystoupení žáků základní a mateřské školy a následné rozsvícení obecního stromečku.

Týdenní témata:

1. Čertovská kaše
2. Příprava na Vánoce
3. Koleda

DÍTĚ A TEN DRUHÝ

Očekávané výstupy RVP	Konkretizované výstupy	Vzdělávací nabídka
navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho	Rozlišovat vhodnost oslovení, tykání a vykání	Běžné verbální i neverbální komunikační aktivity s dospělým - společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
spolupracovat s ostatními	spolupracovat při hrách a aktivitách nejrůznějšího zaměření, být ostatním partnerem	Kooperativní činnosti ve dvojicích ve skupině - aktivity podporující sblížení dětí

DÍTĚ A JEHO TĚLO

Očekávané výstupy RVP	Konkretizované výstupy	Vzdělávací nabídka
koordinovat lokomoci a další pohyby a polohy těla, sladit pohyb s rytmem a s hudbou	Pohybovat se koordinovaně a jistě, a to i v různém přírodním terénu (např. v lese, na sněhu, v písku)	Lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení) Nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti
ovládat koordinaci ruky a oka, zvládnout jemnou motoriku	Tužku držet správně, tj. dvěma prsty, třetí podložený, s uvolněným zápěstím Vést stopu tužky při kresbě apod.	Grafické činnosti
zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky	Samostatně se oblékat, svlékat, obouvat, zapnout knoflíky, zipy, zavázat tkaničky	Jednoduché sebeobslužné činnosti v oblasti oblékání
mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc	Znáť a dodržovat základní pravidla chování na chodníku a na ulici (dávat pozor při přecházení, rozumět světelné signalizaci)	Příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozících při dopravních situacích)

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA

Jazyk a řeč

Očekávané výstupy RVP	Konkretizované výstupy	Vzdělávací nabídka
Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity ve vhodně zformulovaných větách	Používat jednoduchá souvětí, vyjádřit myšlenku, nápad, mínění, popsat situaci, událost, vyjádřit svoje pocity, prožitky	Společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti)

		i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.) Komentování zážitků a aktivit
--	--	--

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

Očekávané výstupy RVP	Konkretizované výstupy	Vzdělávací nabídka
Vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si	Sluchem rozlišit slova nebo slabiky, počáteční slabiky a hlásky ve slovech	Smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
Naučit se nazpaměť krátké texty, Záměrně si zapamatovat a vybavit	Zapamatovat si krátké říkanky, rozpočítadla, jednoduché básničky, písničky, reprodukovat je, přijmout jednoduchou dramatickou úlohu	Hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazové a pojmové)
Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech i ve slovních výpovědích k nim	Vyprávět příběh s vizuální či akustickou oporou, vymýšlet krátké dramatické scénky, naznačit, vyjádřit pomocí pantomimy konkrétní činnost	Námětové hry a činnosti Dramatické aktivity podporující tvořivost, představivost a fantazii
Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité	Pochopit význam piktogramu (např. pravidla chování ve skupině)	Činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů
Orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase	Orientovat se v řadě (např. první, poslední, prostřední) Rozlišovat základní časové údaje, uvědomit si plynutí v čase (např. noc, den, ráno, večer, dnes, zítra, včera, dny v týdnu)	Hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině Činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat	Chápat, že číslovka označuje počet (např. 5 je prstů na ruce)	Činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a

		jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství) a jejich smysluplné praktické aplikaci
Nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným	Vymýšlet nová řešení nebo alternativní k běžným (např. jak by to šlo jinak, co by se stalo, kdyby.... a verbalizovat je)	Řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant

Sebepojetí, city, vůle

Očekávané výstupy RVP	Konkretizované výstupy	Vzdělávací nabídka
Vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují Odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.	Umět se rozhodovat o svých činnostech (samostatně se rozhodovat, co udělat, jak se zachovat i o tom, co neudělat, co odmítnout)	Činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů a sebehodnocení
Přijmout pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním	Přijímat drobný neúspěch (vnímat ho jako přirozenou skutečnost, že se mu někdy něco nedaří), umět přijmout sdělení o případných dílčích nedostatecích, být schopné se z něho poučit	Cvičení v projevování citů (zvláště kladných) v sebekontrolě a v sebeovládání (zejména emocí záporných-hněvu, zlosti, úzkosti apod.)
Těšit se z hezkých a příjemných zážitků, i z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním	Přirozeně projevovat radost z poznání a zvládnutého (radovat se, že umí píseň, básničku, ukazuje obrázek, předvádí taneček, výrobek)	Činnosti přiměřené sílám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž bude dítě úspěšné -činnosti vedoucí k identifikaci sebe sama, k odlišení od ostatních

DÍTĚ A SPOLEČNOST

Očekávané výstupy RVP	Konkretizované výstupy	Vzdělávací nabídka
Uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování, chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům	Rozlišovat společensky nežádoucí chování, vnímat, co je lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost, agresivita, vulgarismy Navazovat s dětmi vztahy, mít ve skupině své kamarády, udržovat a rozvíjet s nimi přátelství	Aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) A mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí

Adaptovat se na život ve školce, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školky i jeho běžných proměn Spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody		Běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování Aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí MŠ
Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti-vokální a instrumentální	Vyjadřovat se zpěvem, hrou na jednoduché rytmické či hudební nástroje, hudebně pohybovou činností	Přípravy a realizace společných zábav a slavností (propojení s vánočními akcemi) Tvůrčí činnosti hudební, hudebně pohybové, podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu

DÍTĚ A SVĚT - zařazeno především v oblasti environmentální výchovy

Očekávané výstupy RVP	Konkretizované výstupy	Vzdělávací nabídka
Všímat si změn a dění v nejbližším okolí	Ctít oslavy narozenin, svátků a slavností	Sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
Mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka Uvědomovat si, že způsobem jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí	Být citlivý k přírodě	Pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí Vycházky do přírody Smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí

V. INTEGROVANÝ BLOK – leden „Zima, zima“

V měsíci lednu, pokud je příznivé počasí, si děti mohou užívat zimních radovánek. Seznamujeme se s účinky sněhu i mrazu. Dokážeme rozlišovat skupenství vody či se pokoušíme vyjadřovat, jaké je počasí. Všimáme si změn v přírodě v souvislosti s ním a snažíme se pochopit příčinu a následek dění okolo i svého vlastního jednání. Pozorujeme a poznáváme volně žijící zvířata a dokonce pravidelně krmíme ptáčky, kteří k nám přilétají na terasu do budky. V rámci environmentální výchovy se dozvídáme více nejen o ptáčcích, ale i o významu recyklace a pokoušíme se vyrobit krmítko z různého materiálu. (plast, dřevo, kokosový ořech). Poznáváme význam lesa jako ekosystému, učíme se chápat, že neznečištěná příroda je základ našeho zdraví, neboť i my jsme její součástí a v důsledku toho se nám naše jednání "vrátí".

Týdenní témata:

1. Ptáčky v zimě
2. Zvířátka v lese
3. Bílá zima
4. Sněhulák

DÍTĚ A TEN DRUHÝ

Očekávané výstupy RVP	Konkretizované výstupy	Vzdělávací nabídka
přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství	Vyhledávat partnera pro hru, domlouvat se, rozdělovat a měnit herní role, hru rozvíjet a obohacovat	Hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod. - společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené	chápat, že každý je jiný, jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí a že je to přirozené	Společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému - hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
odmítnout komunikaci, která je dítěti nepřijemná	bránit se projevům násilí jiného dítěte (nenechat si ubližovat, nenechat se šidit, bránit se posmívání, ohradit se proti tomu)	Hry a situace, kde se děti učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých - četby, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením

DÍTĚ A JEHO TĚLO

Očekávané výstupy RVP	Konkretizované výstupy	Vzdělávací nabídka
ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem	doprovázet pohyb zpěvem (např. při pohybových hrách, při chůzi, při rytmických činnostech)	Hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí	pohybovat se koordinovaně a jistě, a to i v různém přírodním terénu (např. na sněhu)	lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, hody, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (turistika, sezónní činnosti)

pojmenovat části těla a některé orgány, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem	pojmenovat viditelné části těla včetně některých dílčích částí (např. rameno, koleno, loket, zápěstí) a některé vnitřní orgány (např. srdce, plíce, mozek, žaludek) - mít poznatky o narození, růstu těla a jeho základních proměnách	Činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí	znát základní zásady zdravého životního stylu (např. o pozitivních účincích pohybu a sportu, hygieny, zdravé výživy, činnosti a odpočinku, pobytu v přírodě, otužování) a o faktorech poškozujících zdraví včetně návykových látek	Příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků - příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozící při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí
mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí	uvědomovat si, co je nebezpečné - projevat bezpečný odstup vůči cizím osobám - vědět, jak se vyhnout nebezpečí (být opatrné, obezřetné, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc, koho přivolat) bránit se projevům násilí	Příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví a osobního bezpečí

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA

Jazyk a řeč

Očekávané výstupy RVP	Konkretizované výstupy	Vzdělávací nabídka
vést rozhovor	dodržovat pravidla konverzace a společenského kontaktu – řečovou kázeň (např. dokázat naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, dokázat zformulovat otázku, samostatně a smysluplně odpovědět na otázku, umět komentovat zážitky a aktivity, posuzovat slyšené)	- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.) - komentování zážitků a aktivit

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

Očekávané výstupy RVP	Konkretizované výstupy	Vzdělávací nabídka
-----------------------	------------------------	--------------------

vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všítat si (nového, změněného, chybějícího)	Rozlišit tvary předmětů, základní geometrické tvary, základní barvy (červená, modrá, žlutá), barvy složené (oranžová, zelená, fialová), další barevné kvality (odstíny aj.) a vlastnosti objektů např. lesk, hladkost a jiné specifické znaky	Záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí
záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost	pamatovat si postup řešení (např. postup jednoduché stavby, postup řešení labyrintu, určitý algoritmus, zapamatovat si umístění obrázku na konkrétním místě - Pexeso)	Hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické, logické, obrazové či pojmové)
vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech i ve slovních výpovědích k nim	vyjadřovat fantazijní představy - vyjádřit vlastní jednoduché pohybové představy, rytmický doprovod nebo melodii (např. vymýšlet krátké dramatické scény, naznačit, vyjádřit pomocí pantomimy konkrétní činnost, pohybem ztvárnit slyšenou melodii) - experimentovat s výtvarně netradičními materiály	Hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity) - spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit	-řešit labyrinty (sledovat cestu) - rozpoznat geometrické tvary - čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník	Hry a činnosti zaměřené ke cvičení logické paměti - hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru a rovině
postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí	verbalizovat myšlenkové pochody, přemýšlet nahlas, popsat jak problém či situaci řešit (např. jak staví stavbu, skládá puzzle)	Konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.) - spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty

Sebepojetí, city, vůle

Očekávané výstupy RVP	Konkretizované výstupy	Vzdělávací nabídka
uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je	zapojovat se do činností, komunikovat a kooperovat s dětmi i se známými dospělými, odmítnout neznámé dospělé	Spontánní hra činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních

přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky	přizpůsobit se společenství, projevat zájem o spolupráci - hodnotit druhé, sebe hodnotit vzhledem k aktuální situaci a možnostem	Estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, hudební, pohybové a další)
zachytit a vyjádřit své prožitky	umět to, co prožívá, vyjádřit slovně, výtvarně, pohybově, mimikou (zážitky jednotlivé či v časové posloupnosti jako výtvarné vyprávění, komentovat obrázky apod.)	

DÍTĚ A SPOLEČNOST

Očekávané výstupy RVP	Konkretizované výstupy	Vzdělávací nabídka
adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody	Cítit se plnohodnotným členem skupiny - být schopné přistoupit na jiný názor, porozumět potřebám druhých, přijmout společné návrhy, podřídit se rozhodnutí skupiny a přizpůsobit se společnému programu	Běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování - různorodé společenské hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné činnosti apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí	projevovat ohleduplnost a zdvořilost ke svým kamarádům i dospělým, vážit si jejich práce i úsilí	Aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí
porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých	pojmenovat povahové vlastnosti	Běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování

DÍTĚ A SVĚT - zařazeno především v oblasti environmentální výchovy

Očekávané výstupy RVP	Konkretizované výstupy	Vzdělávací nabídka
mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte	rozumět běžným okolnostem a dějům, jevům a situacím, s nimiž se běžně setkává (rozumět tomu, co se ve známém prostředí děje), mít poznatky o koloběhu vody	Přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety - ekologicky motivované hravé aktivity (ekohry)

VI. INTEGROVANÝ BLOK – ÚNOR „Máme se rádi“

V únoru se budou děti dozvídat mnoho zajímavého o lidském těle. Budou poznávat, jak pečovat o své tělo, proč je důležité o zdraví dbát a v rámci prevence si zkusí různé didaktické hry. Naučí se pojmenovávat části svého těla a procvičí si i svou fyzickou zdatnost -pravolevou orientaci, hrubou i jemnou motoriku.

Při environmentální výchově zkusí rozlišovat nástrahy v okolí školky a pokusí se tak vnímat rozdíly vesnice a města a význam prostředí přírody pro zdravý vývoj. Budou se též dozvídat také o lidových zvycích tohoto období, např. o masopustu a společně zažijí i masopustní veselí ve školce.

Týdenní témata:

1. Lidské tělo
2. Valentýn
3. Pečujeme o své zdraví
4. Masopustní rej

DÍTĚ A JEHO TĚLO

Očekávané výstupy RVP	Konkretizované výstupy	Vzdělávací nabídka
ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem	doprovázet pohyb zpěvem (např. při pohybových hrách, při chůzi, při rytmických činnostech)	Hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí	pohybovat se koordinovaně a jistě, a to i v různém přírodním terénu (např. na sněhu)	lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, hody, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (turistika, sezónní činnosti)
pojmenovat části těla a některé orgány, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem	pojmenovat viditelné části těla včetně některých dílčích částí (např. rameno, koleno, loket, zápěstí) a některé vnitřní orgány (např. srdce, plíce, mozek, žaludek) - mít poznatky o narození, růstu těla a jeho základních proměnách	Činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí	znát základní zásady zdravého životního stylu (např. o pozitivních účincích pohybu a sportu, hygieny, zdravé výživy, činnosti a odpočinku, pobytu v přírodě, otužování) a o	Příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků - příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozící při

	faktorech poškozujících zdraví včetně návykových látek	setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí
mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí	uvědomovat si, co je nebezpečné - projevovat bezpečný odstup vůči cizím osobám - vědět, jak se vyhnout nebezpečí (být opatrné, obezřetné, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc, koho přivolat) bránit se projevům násilí	Příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví a osobního bezpečí

DÍTĚ A TEN DRUHÝ

Očekávané výstupy RVP	Konkretizované výstupy	Vzdělávací nabídka
odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná	Nepříjemný kontakt a komunikaci dokázat odmítnout	Hry a modelové situace, ve kterých se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.	- k mladšímu, slabšímu či postiženému dítěti se chovat citlivě a ohleduplně (neposmívat se mu, pomáhat mu, chránit ho) - spoluvytvářet prostředí pohody	běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým - hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA

Jazyk a řeč

Očekávané výstupy RVP	Konkretizované výstupy	Vzdělávací nabídka
domluvit se slovy i gesty, improvizovat	Dorozumět se verbálně i nonverbálně (např. používat gesta, udržet oční kontakt, reagovat správně na neverbální podněty	Hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
porozumět slyšenému	předat vzkaz	společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (sdělování slyšeného druhým apod.) - vyřizování vzkazů a zpráv
sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech	rozkládat slova na slabiky	Artikulační, řečové, sluchové a rytmičké hry, hry se slovy, slovní hádanky

rozlišovat některé obrazné symboly a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci	rozpoznat některé grafické znaky s abstraktní podobou (např. zná některé číslice, písmena)	Činnosti zaměřená na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, obrazce aj.)
---	--	--

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

Očekávané výstupy RVP	Konkretizované výstupy	Vzdělávací nabídka
vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)	Rozlišit hmatem vlastnosti předmětů (např. strukturu povrchu), určit tvar, materiál, počet, velikost	Motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité	odhalit podstatné a nepodstatné znaky, charakteristické znaky předmětů, osob, zvířat	záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál) jejich charakteristických znaků a funkcí
poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno	zapamatovat si různé zvuky událostí – kroky, dveře, tekoucí voda, vítr, déšť, bouřka apod., melodii (zvuky hudebních nástrojů)	smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj vnímání a koncentrace pozornosti - spontánní hra, volné hry a experimenty s materiály a předměty
přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit	navrhnout další varianty řešení (co by se stalo, kdyby...) - porovnat a uspořádat předměty dle stanoveného pravidla (např. od nejmenšího k největšímu, poznat co do skupiny nepatří), třídít předměty minimálně dle jednoho kritéria (např. roztřídit knoflíky na hromádky dle barvy, tvaru, velikosti)	Řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant - konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
chápat elementární časové pojmy, částečně se orientovat v čase	orientovat se v časových údajích v rámci dne (např. dopoledne, poledne, odpoledne) - rozlišovat základní časové údaje, uvědomit si plynutí v čase (např. noc, den, ráno, večer, dnes, zítra, včera, dny v týdnu)	Činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické	rozumět a používat základní pojmy označující hmotnost (lehký – těžký, lehčí – těžší,	Motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností - činnosti zaměřené k seznamování se s

souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat	nejlehčí – nejtěžší, stejně těžký)	elementárními matematickými pojmy
řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“	jednoduchý problém vyřešit samostatně i ve spolupráci s kamarády, při složitějších se poradit, postupovat podle pokynů a instrukcí	Námětové hry a činnosti, řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
projevovat zájem o knížky	prohlížet si knihy (atlasy, encyklopedie, obrázkové knihy, leporela), vyhledat informace v encyklopediích	Činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů

Sebepojetí, city, vůle

Očekávané výstupy RVP	Konkretizované výstupy	Vzdělávací nabídka
zorganizovat hru	umět kooperovat, dohodnout se s ostatními - snažit se uplatnit své přání, obhájit svůj názor	- spontánní hra - činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů - cvičení organizačních dovedností

DÍTĚ A SPOLEČNOST

Očekávané výstupy RVP	Konkretizované výstupy	Vzdělávací nabídka
chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé	Vnímat odlišnosti mezi dětmi a podle toho přizpůsobovat i své přístupy	Aktivitty přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí
vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)	vyjádřit a zhodnotit prožitky (co se líbilo a co ne, co a proč zaujalo, co bylo zajímavé, překvapivé, podnětné apod.)	Aktivitty přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební, dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)

DÍTĚ A SVĚT- zařazeno především v oblasti environmentální výchovy

Očekávané výstupy RVP	Konkretizované výstupy	Vzdělávací nabídka
porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole	Mít poznatky o planetě Zemi vesmíru apod. (např. střídání denních i ročních obdobích a jejich příčinách, některých planetách)	Přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (přírodní děje a jevy, živočichové, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
všimnout si změn a dění v nejbližším okolí	zajímat se, co se v okolí děje, všimnout si dění změn v okolí (např. v přírodě), proměny komentovat, přizpůsobit oblečení - rozlišení pocitu chladu a tepla, chování	Přirozené poznávání blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí výlety
mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se lidé chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí	uvědomovat si, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí (podporovat či narušovat zdraví, přírodní prostředí i společenskou pohodu)	Smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu - ekologicky motivované hravé aktivity - kognitivní činnosti

VII. INTEGROVANÝ BLOK – březen "Když jaro zaťuká, aneb dráček Mráček se dozvídá stále víc..."

Na jaře naše aktivity bude opět doprovázet dráček Mráček, který se stejně jako děti dozvídá spoustu nového, především o přírodě. Touží pochopit principy koloběhu přírody a získat tak důležité vědomosti pro to, aby se na konci školního roku mohl vrátit domů, do své pohádkové země. Tam poví svým kamarádům vše o světě lidí, zejména dětí. Díky poznaným pravidlům, která máme ve škole, snáze pochopí, co je správné a co ne.

Na jaře budou mít děti možnost naplno vnímat probouzení přírody ze zimního spánku. Během společných pobytů venku poznáme proměny přírody kolem nás. S dětmi budeme objevovat okolní svět všemi smysly a v neposlední řadě pochopíme důležitý význam ochrany přírody. V tomto měsíci děti též rozlišují různá domácí zvířata a jejich mláďata. Objevujeme, jaký užitek tato zvířata člověku přinášejí. Děti se učí kladnému vztahu k nim. Dozví se, kde tato zvířata žijí, a kdo se o ně stará.

V rámci environmentální výchovy se děti pokusí sami vypěstovat bylinky a pozorovat tak průběh vývoje rostliny. Rozliší přírodu živou i neživou. Oblíbenou aktivitou tohoto období je návštěva místní farmy, kde zážitkovou metodou děti okusí, jaké to je, starat se o zvířátka. Během dalších dnů se třeba pokusí zhotovit i hmyzí hotel a poznají užitek hmyzu v přírodě. Nekrásnější a nejoblíbenější tradicí jarního období jsou však Velikonoce, o nichž se také dozvíme více a pokusíme se o zhotovení kraslic či pomlázky.

Vzhledem k tomu, že jsou ale Velikonoce svátky pohyblivé, přizpůsobujeme týdenní téma konkrétnímu týdnu, proto téma "Hody, hody" může být někdy vyměněno s tématem následujícím.

Týdenní témata:

1. Květy jara

2. Zvířátka a jejich mláďátka
3. Broučci
4. Hody, hody

DÍTĚ A TEN DRUHÝ

Očekávané výstupy RVP	Konkretizované výstupy	Vzdělávací nabídka
spolupracovat s ostatními	vyjednávat s dětmi i s dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení	společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc	k mladšímu, slabšímu či postiženému dítěti se chovat ohleduplně (neposmívat se mu, pomáhat mu, chránit ho) - cítit sounáležitost s ostatními - nabídnout pomoc	Běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem Kooperativní činnosti ve dvojicích či ve skupinkách
Porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad	vnímat, že je jiné dítě smutné, zklamané nebo naopak něčím nadšené, že má radost; porozumět těmto projevům	běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem

DÍTĚ A JEHO TĚLO

Očekávané výstupy RVP	Konkretizované výstupy	Vzdělávací nabídka
zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami	Kreslit, malovat, modelovat, vytrhávat, stříhat, lepit, vytvářet objekty z umělých i přírodních materiálů	Manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou	být pohybově aktivní po delší dobu (10 minut a více) v řízené i spontánní aktivitě - pohybovat se rytmicky, dodržet rytmus	Zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení) - hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí	zvládat nižší překážky, zvládat různé druhy lezení - běhat, skákat, udržovat rovnováhu na jedné noze otočit se čelem vzad bez ztráty rovnováhy a orientace	lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky, poskoky, hody, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti apod.)

mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, aktivního pohybu a zdravé výživy	znát základní zásady zdravého životního stylu (např. o pozitivních účincích zdravé výživy, pobytu v přírodě)	příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
--	--	--

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA

Jazyk a řeč

Očekávané výstupy RVP	Konkretizované výstupy	Vzdělávací nabídka
formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat	Sledovat a zachytit myšlenku příběhu, vyslechnutý příběh převyprávět samostatně, věcně správně, popř. dokázat odhadnout, jak by mohl příběh pokračovat	Poslech čtených i vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů - společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie...)
chápat slovní vtip a humor	chápat jednoduché hádanky a vtipy	artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky
poznat napsané své jméno	poznat napsané své jméno, podepsat se tiskacím písmem svým jménem, popř. graficky označit své výtvořky (např. použít nějaký symbol)	grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
sledovat očima zleva doprava	sledovat očima zleva doprava a dle potřeby i zprava doleva, případně v dalších směrech, jmenovat objekty zleva doprava, vyhledat první a poslední objekt ve skupině, vést čáru zleva doprava, shora dolů	prohlížení a čtení knížek - činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy) - grafické činnosti

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

Očekávané výstupy RVP	Konkretizované výstupy	Vzdělávací nabídka
naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit	Zapamatovat si děj, pohádku příběh a převyprávět ho - uplatňovat postřeh a rychlost	Smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých	rozvíjet a obohacovat hru podle své představivosti a fantazie - využívat tvůrčí a	Hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii

činnostech i ve slovních výpovědích k nim	výtvarné techniky k výzdobě prostředí - improvizovat a hledat náhradní řešení - tvořivě využívat přírodní i ostatní materiály při pracovních a výtvarných činnostech, experimentovat s materiálem, poznávat a využívat výrazové možnosti (vytvářet různé plošné a prostorové útvary, mísit barvy, zkoumat odlišné účinky suchých a vlhkých podkladů)	(kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity) - konkrétní operace s materiálem
zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité	Objevovat význam ilustrací, soch, obrazů - napodobit základní geometrické znaky a tvary (čára svislá, čára vodorovná, křížek, vlnovka, kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník atd.)	hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (zejména obrazné a pojmové) - činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systému a praktický nácvik během grafických činností
chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat	chápat, že číslovka označuje počet (např. 5 je prstů na ruce, 5 je kuliček) - posoudit početnost dvou souborů a určit počet do 6 (např. o kolik je více a o kolik je méně, kde je stejně)	Činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplné praktické aplikaci
vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)	rozlišit známé chutě a vůně i zápachy (např. slané, sladké, kyselé, hořké, vůni koření, různých pochutin)	Smyslové hry

Sebepečetí, city, vůle

Očekávané výstupy RVP	Konkretizované výstupy	Vzdělávací nabídka
vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení	Dokončit hru, neodbíhat od ní i rozdělanou činnost - přijmout povinnost, soustředit se na činnost a samostatně ji dokončit - přijímat pokyny - plnit činnosti podle instrukcí	Příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
prožívat radost ze zvládnutého a poznání	vymýšlet nová řešení nebo alternativní k běžným (např. jak by to šlo jinak, co by se stalo, kdyby) a verbalizovat je - přicházet s vlastními nápady	Činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení -

		činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu - cvičení organizačních dovedností
být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem	projevovat se citlivě k živým bytostem, přírodě i věcem, pomáhat druhým (např. kamarádům, mladším, slabším aj.)	Spontánní hry, výlety do okolí

DÍTĚ A SPOLEČNOST

Očekávané výstupy RVP	Konkretizované výstupy	Vzdělávací nabídka
vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení	být schopné přistoupit na jiný názor, porozumět potřebám druhých, přijmout společné návrhy, podřídit se rozhodnutí skupiny a přizpůsobit se společnému programu	Přípravy a realizace společných činností - hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí (tematické hry seznamující dítě s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností spjatých s pěstováním a zahradničením) - tvůrčí činnosti podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a třibení vkusu
dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair	chápat podstatu hry a její pravidla, dodržovat pravidla her a jiných činností, hrát spravedlivě, nepodvádět, umět i prohrávat	různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu a výsledcích
vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální	vyjadřovat se zpěvem, hrou na jednoduché rytmické či hudební nástroje, hudebně pohybovou činností	- tvůrčí činnosti hudební a hudebně pohybové - receptivní hudební činnosti (poslech skladeb a písní)

DÍTĚ A SVĚT- zařazeno především v oblasti environmentální výchovy

Očekávané výstupy RVP	Konkretizované výstupy	Vzdělávací nabídka
porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se běžně	Vědět, že se stále něco děje, že všechno kolem plyne, vyvíjí se a proměňuje; běžně	Přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn

proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole	proměnlivé okolnosti v mateřské škole vnímat jako samozřejmost a přirozeně se tomuto dění přizpůsobovat	v přírodě (příroda živá, neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové) kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)
pomáhat pečovat o okolní životní prostředí	spoluvytvářet pohodu prostředí (cítit se spokojeně a bezpečně) - všímat si nepořádku a škod, dbát o pořádek a čistotu, starat se o rostliny, spolupodílet se na pěstování rostlin, zvládat drobné úklidové práce, nakládat vhodným způsobem s odpady, chápat význam třídění odpadu, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)	Smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí

VIII. INTEGROVANÝ BLOK – duben "Poznáváme svět"

V tomto měsíci se budou děti více seznamovat s dopravními prostředky, jejich účelem, ale i s chováním v dopravním prostředí. Budeme opět klást velký důraz na prevenci chování a zdůrazňovat jakým nebezpečím mohou děti čelit na silnici. Navštívíme i silniční policii a díky jejímu preventivnímu programu si upevníme základní znalosti pravidel silničního provozu (správná reakce na světelné signály, rozpoznání některých dopravních značek..). V rámci orientace a bezpečného chování v tomto prostředí budeme častěji podnikat vycházky po okolí s cílem podnítit v dětech ostražitost. Děti také více protrénují svoji orientaci v okolí školky, zejména předškoláci.

Během hodin environmentální výchovy budou děti poznávat nebezpečné věci, jak pro člověka konkrétně, tak i pro celou přírodu (plasty, výfukové plyny, jedy, nebezpečný odpad). Dozvíme se více o významu třídění plastů a pokusem si ověříme např. i dobu rozkladu některých materiálů. Závěrem měsíce společně oslavíme Čarodějnice, tradici, o jejímž významu i původu se děti také více dozví.

Týdenní témata:

1. Věci a předměty kolem nás
2. Dopravní prostředky
3. Den Země
4. Čarodisko v MŠ

DÍTĚ A TEN DRUHÝ

Očekávané výstupy RVP	Konkretizované výstupy	Vzdělávací nabídka
dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování	pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské	Společenské hry, společné aktivity nejruznějšího zaměření

doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla	škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla chápat a respektovat názory jiného dítěte, domlouvat se, vyjednávat	
přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství	aktivně komunikovat (povídat, vyprávět, poslouchat, naslouchat druhému) - využít neverbální komunikaci (úsměv, gesta, řeč těla, apod.)	běžné verbální i neverbální komunikační aktivity s druhým dítětem i s dospělým
uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou	respektovat rozdílné schopnosti - důvěřovat vlastním schopnostem - uvědomit si vztahy mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi pohlavími, úcta ke stáří	kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách - aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)

DÍTĚ A JEHO TĚLO

Očekávané výstupy RVP	Konkretizované výstupy	Vzdělávací nabídka
vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu	Pohybovat se rytmicky, dodržet rytmus	Hudební a hudebně pohybové činnosti
ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku	kreslit, malovat, modelovat, vytrhávat, stříhat, lepit, vytvářet objekty z přírodních i umělých materiálů	Manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým používáním
rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých	chovat se přiměřeně a bezpečně ve známém prostředí (např. ve školním prostředí, na hřišti, na veřejnosti, v přírodě)	Příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí	házet a chytat míč, užívat různé náčiní, nářadí	lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení) a jiné činnosti (základní gymnastika, míčové hry apod.)

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA

Jazyk a řeč

Očekávané výstupy RVP	Konkretizované výstupy	Vzdělávací nabídka
porozumět slyšenému	vyčlenit hlásku na počátku a na konci slova	artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy,

		slovní hádanky, vokální činnosti
učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)	projevovat zájem o nové věci, dotazovat se při neporozumění, zkoušet, experimentovat	Společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace - poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

Očekávané výstupy RVP	Konkretizované výstupy	Vzdělávací nabídka
zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité	Odhalit podstatné a nepodstatné znaky, charakteristické znaky předmětů, osob, zvířat	Záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností, jejich charakteristických znaků a funkcí - činnosti zaměřené k vytváření (chápání) pojmů a k osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médií apod.)
záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost	záměrně si zapamatovat a vybavit si prožitě příjemné i nepříjemné pocity (např. vyprávět zážitky z výletu, z akcí), viděné (např. vyjmenovat květiny viděné na procházce), slyšené (např. zapamatovat si rytmus, melodii) - zapamatovat si různé zvuky zvířat, běžně užívaných předmětů - sklo, papír, kov, dřevo)	Přímé pozorování přírodních kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování - smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech i ve slovních výpovědích k nim	dokreslit chybějící části na obrázku, sestavit části v celek, vytvořit jednoduchý model, stavbu, provést obměnu, tvořit dle vlastní představy - vyjadřovat fantazijní představy - dokončit příběh, pohádku (např. vymyslet konec, jinou variantu)	Hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební či dramatické aktivity)
chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat	rozumět a používat základní pojmy označující hmotnost (lehký-těžký, lehčí-těžší, nejlehčí-nejtěžší, stejně těžký)	konkrétní operace s materiálem (třídění, odhad, porovnávání apod.) - činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními matematickými

		pojmy a jejich smysluplné aplikace
postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí	zacházet s předměty digitální technologie, využívat nejzákladnější funkce počítače (zapnout, vypnout, práce s myší)	Činnosti zaměřené k osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s počítačem či s interaktivní tabulí)

Sebepojetí, city, vůle

Očekávané výstupy RVP	Konkretizované výstupy	Vzdělávací nabídka
vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují, odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.	Nebát se požádat o pomoc, radu, snažit se uplatnit své přání, obhájit svůj názor	Spontánní hra, činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů a rozhodování
uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)	umět se přizpůsobit změnám	Výlety do okolí, do přírody apod. spontánní hra - příležitosti a hry pro rozvoj vytrvalosti a sebeovládání
rozhodovat o svých činnostech	rozhodovat sám o sobě (o svém jednání)	Spontánní hra, cvičení organizačních dovedností činnosti vyžadující samostatné vystupování

DÍTĚ A SPOLEČNOST

Očekávané výstupy RVP	Konkretizované výstupy	Vzdělávací nabídka
zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.	Zacházet šetrně s vlastními a cizími pomůckami, s věcmi denní potřeby, s knížkami	Běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory chování
vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky	v kulturních místech (např. divadle, galerii, muzeu) respektovat dohodnutá pravidla a nerušit ostatní při vnímání umění	Setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě

DÍTĚ A SVĚT- zařazeno především v oblasti environmentální výchovy

Očekávané výstupy RVP	Konkretizované výstupy	Vzdělávací nabídka
pomáhat pečovat o okolní životní prostředí	Všimnout si nepořádku a škod, dbát o pořádek a čistotu, starat se o rostliny, zvládat	Smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu,

	<i>drobné úklidové práce, chránit přírodu v okolí a živé tvory - spoluvytvářet pohodu prostředí (cítit se spokojeně a bezpečně)</i>	<i>pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí</i>
mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte	<i>mít poznatky o zvycích a tradicích kraje, přijmout tradici oslav</i>	<i>sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé</i>

IX. INTEGROVANÝ BLOK - květen "Jaro je tu!"

V tomto měsíci se společně s Mráčkem dozvíme, co obnáší péče o zahradu a co má dělat správný zahradník. Jak by měl vypadat, co by měl znát a umět a proč především svou práci dělá. Děti se v rámci environmentální výchovy dozví, proč je nezbytná péče o rostliny doma, na zahrádce ale i v přírodním prostředí celkově. Poznájí základní princip fungování potravního řetězce. Dozví se, jak se některé známé kytičky jmenují a naučí se i rozeznávat některé nebezpečné rostliny. Pokusíme se společnými silami zhotovit "herbář".

Nezapomeneme také nám na osoby nám všem nejbližší-maminky. Jejich svátek oslavíme výrobou dárečku či naučením písničky nebo básničky pro ni. V další části integrovaného bloku se "vypravíme za poznáním". Dozvíme se něco o životě v jiných zemích, o lidech jiného vzhledu a kultury. Děti budou moci poznat, jak rozdílné životní podmínky, ale i třeba vzhled, mají v jiných částech zeměkoule. Budeme podnikat výlety do města či na školku v přírodě. *

**Školka v přírodě se obvykle koná v jarních měsících, v souvislosti s organizačními podmínkami, proto opět může být týdenní téma přesunuto dle potřeby.*

Týdenní témata:

1. Na zahrádce
2. Svátek maminek
3. Slunéčko sedmítečné
4. Výpravy za poznáním

DÍTĚ A TEN DRUHÝ

Očekávané výstupy RVP	Konkretizované výstupy	Vzdělávací nabídka
chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené	uvědomit si vztahy mezi lidmi (kamarádství, manželství, vztahy v rodině, mezi pohlavími, úcta ke stáří)	činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije

spolupracovat s ostatními	vyhledávat partnera pro hru, domlouvat se, rozdělovat a měnit herní role, hru rozvíjet a obohacovat	běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem
---------------------------	---	--

DÍTĚ A JEHO TĚLO

Očekávané výstupy RVP	Konkretizované výstupy	Vzdělávací nabídka
zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami	Zacházet správně s jednoduchými rytmickými a hudebními nástroji (např. trianglem, bubínkem, chřestidly)	Hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí	užívat různé pomůcky k pohybu (tříkolky, odrážedla, koloběžky, kola...)	Lokomoční pohybové činnosti a jiné činnosti (sezonní sporty)
mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí	znát a dodržovat základní pravidla chování na chodníku a na ulici (dávat pozor při přecházení, rozumět světelné signalizaci)	Příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA

Jazyk a řeč

Očekávané výstupy RVP	Konkretizované výstupy	Vzdělávací nabídka
popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)	používat jednoduchá souvětí, vyjádřit myšlenku, nápad, mínění, popsat situaci, událost, vyjádřit svoje pocity, prožitky	Společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým)
porozumět slyšenému	rozlišit krátké a dlouhé samohlásky	artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

Očekávané výstupy RVP	Konkretizované výstupy	Vzdělávací nabídka
vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všítat si	Rozlišit zvuky a známé melodie rozlišit a napodobit rytmus - sluchem rozlišit slova, slabiky, počáteční slabiky a hlásky ve slovech	Smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.

vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech i ve slovních výpovědích k nim	vyprávět příběh s vizuální či akustickou oporou (podle obrázků, s dopomocí otázek atd.)	námětové hry a činnosti, dramatické aktivity
chápat prostorové pojmy, orientovat se v prostoru i v rovině	rozlišovat a používat základní prostorové pojmy (např. dole, nahoře, uprostřed, před, za, pod, nad, uvnitř, vně, u, vedle, mezi, nízko, vysoko, na konci, na kraji, vpředu, vzadu, blízko, daleko, dopředu, dozadu, nahoru, dolů) - orientovat se v prostoru podle slovních pokynů	hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení	odlišit hru od systematické povinnosti	spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty - motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
rozlišovat některé obrazné symboly a porozumět jejich významu a funkci	pochopit význam piktogramu (např. v hromadném dopravním prostředku, znát význam elementárních dopravních značek a označení nebezpečí - elektřina, zákaz rozdělávání ohně, koupání, skákání do vody atd.)	Činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)
vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všít si (nového, změněného, chybějícího)	správně reagovat na světelné a akustické signály	Smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.

Sebepojetí, city, vůle

Očekávané výstupy RVP	Konkretizované výstupy	Vzdělávací nabídka
uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je	respektovat a přijímat přirozenou autoritu dospělých	Spontánní hra
zorganizovat hru	umět kooperovat, dohodnout se s ostatními	hry na téma rodiny, přátelství apod.

DÍTĚ A SPOLEČNOST

Očekávané výstupy RVP	Konkretizované výstupy	Vzdělávací nabídka
pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat	Pojmenovat povahové vlastnosti, orientovat se v rolích a pravidlech různých společenských skupin a umět jim přizpůsobit své chování	Hry zaměřené k poznávání a k rozlišování různých společenských rolí - hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání

		praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání)
--	--	---

DÍTĚ A SVĚT - zařazeno především v oblasti environmentální výchovy

Očekávané výstupy RVP	Konkretizované výstupy	Vzdělávací nabídka
Pomáhat pečovat o okolní prostředí	Starat se o rostliny, zvládat drobné úklidové práce, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu - být citlivý k přírodě	Pěstitelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní zahradu
orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí	chápat základní pravidla chování pro chodce	Aktivita zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic)

X. INTEGROVANÝ BLOK – červen "Hurá prázdniny!"

Tento měsíc zahájíme oslavou Dětského dne, během kterého mají děti možnost se sportovně vyžít při soutěžích a úkolech o ceny. Nejvýznamnější událostí celého roku a zároveň jeho symbolické zakončení je Zahradní slavnost. Tato akce je již tradičním rozloučením s předškoláky a jejich pasování na školáky. Jedná se o oblíbenou společensko- kulturní akci děti a rodiče školky a školy konanou naší Základní a mateřskou školou v prostorách rozlehlé zahrady MŠ za doprovodu zábavného programu.

V tomto předprázdninovém čase také s dětmi nezapomínáme na význam prevence. Často s dětmi debatujeme o možných rizicích úrazu kolem nás. Děti poznávají možné nebezpečí a pokouší se domýšlet situace "co by, kdyby..". Na různých příbězích z pohádek a příběhu podněcujeme v dětech i ostražitost v souvislosti se šikanou. Děti se učí mít rády samy sebe takové, jaké jsou vážit si svých předností a nedostatky přijímat.

Poslední "předprázdninový" týden je zpravidla plný emocí, neboť se děti a jejich rodiče loučí s personálem naší školky. Společně hodnotíme, co nás ve školce bavilo, na co nejraději budeme vzpomínat. ..

V rámci environmentální výchovy opakujeme naučené a zdůrazňujeme možné nebezpečí v přírodě. Poznáváme druhy rostlin s důrazem na ty jedovaté, zkoušíme jednoduché pokusy za využití kuchyňských přísad, které jsou zdraví nezávadné. Vnímáme význam přírodních živlů, jejich užitek i riziko.

Týdenní témata:

1. Den dětí
2. Těšíme se do školy
3. Léto, léto
4. Rozloučení

DÍTĚ A TEN DRUHÝ

Očekávané výstupy RVP	Konkretizované výstupy	Vzdělávací nabídka
------------------------------	-------------------------------	---------------------------

přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství	Aktivně komunikovat s druhými dětmi, vyprávět, povídat, poslouchat, naslouchat druhému	Běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
---	--	---

DÍTĚ A JEHO TĚLO

Očekávané výstupy RVP	Konkretizované výstupy	Vzdělávací nabídka
ovládat dechové svalstvo	pohybovat se dynamicky po delší dobu (např. běhat při hře 2 minuty a více)	lokomoční pohybové činnosti (běh) a turistika
zachovávat správné držení těla	vyrovnávat svalové dysbalance v běžném pohybu - udržet správné držení těla po dobu vnější kontroly	zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc	- uvědomovat si, co je nebezpečné - bránit se projevům násilí	příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozcích při hrách, dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi)

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA

Jazyk a řeč

Očekávané výstupy RVP	Konkretizované výstupy	Vzdělávací nabídka
poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma	poznat a vyhledat slova protikladného významu (antonyma), podobného významu (synonyma), stejně znějící slova různého významu (homonyma)	Hry se slovy, slovní hádanky, společné diskuze, rozhovory, individuální a skupinová konverzace
utvořit jednoduchý rým	poznat a najít k sobě slova, která se rýmují, doplnit chybějící slovo rýmu	- řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky
poznat některá písmena a číslice, popř. slova	sledovat očima zleva doprava - rozpoznat některé grafické znaky s abstraktní podobou (např. znát číslice, písmena, poznat napsané své jméno)	Prohlížení a "čtení knížek"
sledovat a vyprávět pohádku	sledovat a zachytit hlavní myšlenku pohádky, sledovanou pohádku převyprávět samostatně, věcně správně	Poslech čtených i vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek - samostatný slovní projev na určité téma - přednes, recitace, dramatizace, zpěv
připravovat se pro život v mnohojazyčné evropské společnosti	znát, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit - vnímat jednoduché písně, rýmy, popěvky v cizím jazyce	- společné diskuze, rozhovory - poslech cizojazyčných jednoduchých písniček

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

Očekávané výstupy RVP	Konkretizované výstupy	Vzdělávací nabídka
-----------------------	------------------------	--------------------

vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech i ve slovních výpovědích k nim	experimentovat s výtvarně netradičními materiály	Výtvarné hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii
záměrně se soustředit a udržet pozornost	uposlechnout pokynu dospělého a řídit se jím	spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)	rozpoznat odlišnosti v detailech (např. vyhledat a doplnit chybějící část v obrázku, jednotlivé části složit v celek, nalézt cestu v jednoduchém labyrintu, složit puzzle, hrát pexeso, domino, loto)	Řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat	orientovat se v řadě (např. první, uprostřed, poslední)	činnosti zaměřené na seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada) a jejich smysluplnou praktickou aplikaci
chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy	rozlišovat vpravo - vlevo na vlastním těle, v prostoru s oporou o nějaký předmět	hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině

Sebepojetí, city, vůle

Očekávané výstupy RVP	Konkretizované výstupy	Vzdělávací nabídka
uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je	umět se rozhodovat o svých činnostech (samostatně se rozhodovat, co udělat, jak se zachovat, i o tom, co neudělat, co odmítnout, čeho se neúčastnit)	Spontánní hra

DÍTĚ A SPOLEČNOST

Očekávané výstupy RVP	Konkretizované výstupy	Vzdělávací nabídka
chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí	Rozlišovat společensky nežádoucí chování, vnímat co je lež, nespravedlivost, ubližování, lhostejnost, agresivita, vulgarismy	Běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování - četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky	vyjádřit a zhodnotit prožitky (co se líbilo a co ne, co a proč zaujalo, co bylo zajímavé, překvapivé, podnětné) - všimnout si kulturních památek kolem sebe (pomník, hrad, zámek, zajímavá stavba)	Aktivita přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení)

DÍTĚ A SVĚT

Očekávané výstupy RVP	Konkretizované výstupy	Vzdělávací nabídka
vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný,	uvědomovat si, že jak svět přírody, tak svět lidí je na	Práce s literárními texty, s obrazovým materiálem,

nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí	různých částech naší planety různorodý a pestrý a ne vždy šťastný - mít poznatky o existenci jiných zemí, národů a kultur (znát typické znaky některých významných národů – přírodní podmínky, oblečení, zvyky, strava, stavby, rostliny, zvířata, vlajka)	využívání encyklopedií a dalších médií - kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)
uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit	Znát, co je škodlivé a nebezpečné - vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc	poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár a jiné nebezpečné situace)
osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi	mít poznatky o své zemi (znát název státu, státní vlajku, hymnu, prezidenta, hlavní město, významné události)	Využívání přirozených podnětů situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními dítěti srozumitelnými reáliemi o naší republice

XI. INTEGROVANÝ BLOK - červenec, srpen

Po dobu letních prázdnin je školka uzavřena na šest týdnů.

Prázdninový provoz je tedy omezen. Děti v tomto období ve školce navazují na poznatky z předešlých integrovaných bloků a témat a prohlubují získané znalosti. Výběr úkolů, tvořivých a pohybových her, písní a básní či ostatních výchovných činností je zaměřen na konkrétní složení kolektivu či individuální potřebu dítěte.

REALIZACE VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Při výběru činností se řídíme věkem a stupněm rozvoje dětí, jejich potřebami, zájmem a pedagogickým záměrem. Dbáme na kvalitu psychohygienických podmínek, dodržujeme pedagogické zásady, metodické postupy a tvůrčím způsobem uplatňujeme moderní metody a formy práce. Bereme v úvahu, že každé dítě má právo být jiné, mít jiné potřeby a rozvíjet se svým tempem.

SYSTEM EVALIDUACE

Evaluace je proces neustálého vyhodnocování, zpětná vazba pro zkvalitnění vlastní pedagogické práce, systematické shromažďování informací o účinnosti školních a třídních plánů, o kvalitě činnosti a úloze pedagoga ve výchovném procesu, jeho formách a metodách, a porovnávání s cíli RVP.

Vnitřní evaluace probíhá na úrovni školy a třídy. Provádí je zástupkyně ředitelky pro MŠ a celý pedagogický sbor. Smyslem evaluace je zkvalitňování a odstraňování nežádoucích návyků a neefektivních způsobů práce. Techniky k získávání informací - zpětné vazby jsou rozhovory, diskuse, dotazníky, porady, hospitace.

Přehledy evaluační činnosti školy

- přehledy činností, které probíhají na úrovni školy
- přehled činností, které probíhají na úrovni tříd
- přehled o sledování a hodnocení výsledků vzdělávání u dětí

ÚROVEŇ ŠKOLY

Ředitelka a zástupkyně ředitelky sledují a vyhodnocují průběžně podmínky materiální a organizační. Dále především podmínky pedagogické, psychosociální, hygienické, podmínky týkající se pedagogického stylu, forem, metod práce a dodržování stanovených zásad.

Hospitace

Hospitační činnost vychází z plánu rozvoje školy a je nástrojem řízení pedagogického procesu, jenž je využíván uvědoměle s přesně definovanými cíli a jasně stanoveným účelem. Každý rok je zpracován plán hospitační činnosti, se kterým jsou učitelky seznámeny. Závěry hospitační činnosti jsou součástí autoevaluace.

Kontrolní činnost

Kontrolní činnost je prováděna pověřenými pracovníky průběžně a jsou kontrolovány pracovní povinnosti, které jsou všem pracovníkům známy. Kontrolní činnost pedagogů i provozních zaměstnanců vykonává ředitel a zástupce ředitele.

Autoevaluace školy – vlastní hodnocení školy

Je prováděna vždy společně s celým kolektivem a spolupracovníky školy s využitím evaluačních prostředků – analýza SWOT, hodnocení, rozhovory...

Provádí se zpravidla jednou za tři roky (zpravidla v červnu) a obsahuje:

- hodnocení plnění cílů, které si škola stanovila
- hodnocení vzdělávacího obsahu a jeho realizace
- hodnocení dosažených výsledků
- hodnocení podmínek školy – zda se zlepšuje a v čem
- hodnocení práce pedagogů

Používané metody: pozorování, dotazníky, analýzy, hospitace, rozhovory s rodiči, odborníky, dětmi a ostatní veřejností.

ÚROVEŇ TŘÍDY

Týdenní evaluace

Evaluace pomocí obecných - rámcových cílů. Klademe si otázky: co se dítě učí, s jakou hodnotou se dítě setkává, zda má prostor pro samostatnost apod. Kdykoliv v průběhu týdne si můžeme položit výše uvedené otázky a operativně korigovat své působení směrem k požadované kvalitě. Učitelka provádí týdenní zápis do třídní knihy. Hodnotí společně s dětmi, které vzpomínají, co prožily, a co se jim v průběhu týdne nejvíce líbilo.

Evaluace integrovaného bloku

Provádí se 1x měsíčně do předtištěných hodnotících listů. Učitelé na evaluaci integrovaného bloku spolupracují a hodnotící listy zakládají do třídního plánu. Vyhodnocují, zda byla zvolená témata pro děti zajímavá a atraktivní. Zda mělo každé dítě možnost rozvíjet své silné stránky, zda měly děti k tématu dostatek pomůcek a rozmanitého materiálu či zda měly děti možnost zažít téma v propojení s reálným světem. Společně s dětmi hodnotí silné a slabé stránky integrovaného bloku. Popisují, co se děti naučily, a co je nejvíce bavilo či naopak, co bylo pro děti obtížné.

Sebereflexe

Pedagog se ohlíží za sebe, rozmýšlí své kroky, sleduje výsledky a samostatně je hodnotí a porovnává s obecnými požadavky. Tento postup evaluace je logický a zdánlivě jednoduchý. Klade ale vysoké nároky na pravdivost a upřímnost učitelky vůči sobě samé při práci s obecnými - rámcovými cíli a taky na vlastní vzdělávání a sebevzdělávání učitelek.

HODNOCENÍ VZDĚLÁVACÍCH VÝSLEDKŮ DĚTÍ

- Pedagog sleduje rozvoj a osobní vzdělávací pokroky u každého dítěte zvlášť. Důležité informace dokumentuje, vyhodnocuje, tvoří portfolia a tím dítěti zajistí odpovídající podporu v rozvoji a učení. Hledá optimální cesty odpovídající možnostem a potřebám dítěte.
- Výsledky pozorování či „testování“ dítěte eviduje 1x za pololetí do dokumentu „Záznamy o pozorování dítěte“.
- U dětí v povinném předškolním ročníku vyhodnocujeme stupeň dosažení očekávaných výstupů dle jednotlivých vzdělávacích oblastí, a to vždy po skončení 1. pololetí v povinném předškolním ročníku. Podle výsledků poté případně doporučujeme zákonným zástupcům návštěvu PPP a odklad školní docházky.
- U dětí s PLPP či IVP se zvolené postupy a výsledky působení vyhodnocují dle domluvy s PPP individuálně. Z pravidla po 3 měsících po úpravě vzdělávání a vždy na konci školního roku.
- Záznamy o dětech jsou zcela důvěrné a přístupné pouze pedagogům v MŠ a zákonným zástupcům (na vyžádání).

Portfolium

Je kolekce (soubor) prací dítěte, které shromažďujeme. Poskytuje dítěti, jeho rodičům a učitelům různorodé informace o pokrocích, které dítě dosáhlo a ukazuje na jeho vývoj. Portfolia mají většinou podobu zakladačů, do nichž si děti ukládají své práce. Je velmi důležité, aby byly všechny výtvořky dítěte a další materiály v portfoliu nashromážděné opatřeny datem svého vzniku. Teprve tehdy nám mohou sloužit ke sledování.

ZÁVĚR

Školní program respektuje hlavní zásady tvorby ŠVP formulované v RVP PV. Respektuje také vzdělávací obsah i podmínky dané RVP PV a Manuálem k přípravě ŠVP. Školní vzdělávací program mateřské školy Řehlovice je otevřeným dokumentem, umožňuje další rozvoj školy a bude příležitostně doplňován a obohacován.